Скупштина Градске општине Вождовац, на седници одржаној 28. децембра 2021. године, на основу члана 13. Закона о родној равноправности („Службени гласник РС", број 52/2021), члана 3. Одлуке о усвајању Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу („Службени лист Града Београда“, број 13/2021) и члана 28. Статута Градске општине Вождовац („Службени лист Града Београда“, бр.96/2019 – пречишћен текст), донела је

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЖДОВАЦ
ЗА ПЕРИОД 2022 – 2025. ГОДИНЕ

1. УВОД

Градска општина Вождовац потписала је Европску повељу за родну равноправност на локалном нивоу (2021), на свечаном састанку са представницима/цама Сталне конференције градова и општина (СКГО). Том приликом је локална управа исказала спремност да унапреди локалне политике и поступање у области родне равноправности и положаја жена у општини.

Европска повеља на локалном нивоу је документ који политички обавезује, али је уједно и практичан алат који помаже локалним самоуправама да у своје политике угради принцип родне равноправности и људских права. Сви градови и општине који потпишу Европску повељу за родну равноправност на локалном нивоу обавезују се да ће припремити акциони план у року од две године у којем ће одредити приоритете, активности и определити средства за спровођење планираних активности, у складу са начелом бр. 6 ове повеље. Поред тога, неопходна је и сарадња потписница којом се олакшава примена прокламованих начела повеље и размена добрих пракси, у чему велику подршку даје СКГО кроз пакете подршке, обуке, умрежавање и јачање капацитета запослених у локалним самоуправама.

2. МЕЂУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ ЗАКОНСКИ ОКВИР РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Законодавни оквир за израду Локалног акционог плана за родну равноправност (у даљем тексту: ЛАП) чине међународни ратификовани уговори и национални прописи о родној равноправности и забрани дискриминације, као и Закон о планском систему са пратећим подзаконским документима.

2.1. Међународни правни оквир родне равноправности

Међународни правни оквир у области родне равноправности и заштите жена од дискриминације чине међународни уговори о људским правима, који гарантују право на равноправност и

недискриминацију. Универзални међународни антидискриминациони правни оквир чине конвенције Уједињених нација (УН) о људским правима и забрани дискриминације:

- ✓ *Универзална декларација о људским правима (1948);*[1]
- ✓ *Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966);*[2]
- ✓ *Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966);*[3]
- ✓ *Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације (1965);*[4]
- ✓ *Конвенција Уједињених нација о правима детета (1989);*[5]
- ✓ *Конвенција о правима особа са инвалидитетом (2006).*[6]

Конвенција Уједињених нација о укидању свих облика дискриминације жена (CEDAW, 1979)[7] најважнији је универзални документ о правима жена, а њен општи оквир чине остваривање суштинске једнакости жена и мушкараца, забрана дискриминације жена и обавезе држава потписница. Према одредбама CEDAW, конвенције, дискриминација жена означава свако разликовање, искључивање или ограничавање на основу пола, са циљем или последицом угрожавања или онемогућавања признавања, остваривања или вршења људских права и основних слобода жена на политичком, економском, друштвеном, културном, грађанском или другом пољу, без обзира на њихово брачно стање, на основу равноправности мушкараца и жена.[8] У циљу постизања *de iure* и *de facto* једнакости, неопходно је препознати разлике између жена и мушкараца, уважити разлике и мењати окружења у којима су жене у неповољнијем положају и стварати услове за једнаке могућности, једнак приступ и једнаке резултате за жене и мушкарце.

На регионалном нивоу, за Србију су значајни документи Савета Европе[9] о људским правима, недискриминацији и родној равноправности. Најважнија регионална конвенција је *Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода* (1950), којом је забрањена дискриминација у уживању права и слобода гарантованих конвенцијом по било ком основу, као што је пол, раса, боја коже, језик, религија, политичко или друго уверење, национално или друштвено порекло, повезаност са националном мањином, имовно стање, рођење или други

[1]Генерална скупштина Уједињених нација, Париз 10.12.1948.
[2] Закон о ратификацији Међународног пакта о грађанским и политичким правима, „Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 7/71.
[3] Закон о ратификацији Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима, „Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 7/71
[4]Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о укидању свих облика расне дискриминације, „Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, број 31/67.
[5]Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета, „Сл. лист СФРЈ - Међународни уговори“, бр. 15/90 и „Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 4/96 и 2/97
[6] Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима особа са инвалидитетом, „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 42/2009.
[7] Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о елиминацији свих облика дискриминације жена, „Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, број 11/81
[8] Члан 1. CEDAW
[9]Република Србија је од 2003. године чланица Савета Европе и ратификовала је велики број конвенција Савета Европе

стату,[10] као и Протокол бр. 12 (2000) којим је омогућено да се заштита од дискриминације може тражити у вези са кршењем било ког права које је гарантовано националним законодавством.

Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (2011)[11] донета је са циљем успостављања нулте толеранције на насиље према женама и насиље у породици, као и да допринесе сузбијању свих облика дискриминације према женама и промовише суштинску једнакост жена и мушкараца. Насиље према женама означава се као кршење људских права и облик дискриминације жена.

Европска Повеља о родној равноправности на локалном нивоу (2006),[12] заснована је на следећим начелима: 1) равноправност жена и мушкараца је фундаментално право; 2) да би родна равноправност била загарантована, морају се решавати питања вишеструке дискриминације и хендикепа; 3) пођеднако учешће жена и мушкараца у процесима одлучивања је предуслов за демократско друштво; 4) елиминисање родних стереотипа је фундаментално за постизање равноправности између жена и мушкараца; 5) уврштивање родних ставова у све активности локалне и регионалне управе је неопходно у процесу побољшања равноправности између жена и мушкараца и 6) правилно обезбеђивање ресурса за акциони план и програм је неопходаналат у унапређивању родне равноправности.

2.2. Национални законодавни оквир родне равноправности

Национални правни оквир забране дискриминације и родне равноправности у Републици Србији солидно је развијен и у великој мери усаглашен са међународним стандардима.

Уставом Републике Србије [13] забрањена је дискриминација и прописано је да су пред Уставом и законом сви једнаки, као и да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације.[14] Уставом је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.[15] Са аспекта положаја жена, веома је важно што је Уставом изричито прописано да се не сматрају дискриминацијом посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су

[10] Члан 14. ЕКЉП
[11] Закон о ратификацији Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 12/2013
[12]Текст Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу доступан је на српском језику на:https://ravnopravnost.org.rs/wp-content/uploads/2017/03/Evropska-povelja-o-rodnoj-ravnopravnosti-na-lokalnom-nivou.pdf
[13] „Службени гласник РС“, бр. 98/2006
[14] Члан 21. ст. 1. и 2. Устава Републике Србије
[15] Члан 21. став 3. Устава Републике Србије

у суштински неједнаком положају са другим грађанима.[16] Уставом Републике Србије прописано је да држава јемчи равноправност жена и мушкараца и развија политику једнаких могућности.[17]

Закон о забрани дискриминације[18] је општи закон којим је успостављен свеобухватан систем заштите од дискриминације. Овим законом је уређена општа забрана дискриминације, облици и случајеви дискриминације, као и поступци заштите од дискриминације.[19] Облици дискриминације који прописани Законом о забрани дискриминације су непосредна и посредна дискриминација, повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње и узнемиравање, понижавајуће поступање и полно и родно узнемиравање и навођење на дискриминацију[20] а вишеструка дискриминација је тежак облик дискриминације и дефинисана је као дискриминација лица на основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај појединих личних својстава може разграничити (вишеструка дискриминација) или се не може разграничити (интерсекцијска дискриминација).[21] Прописани су и посебни случајеви дискриминације,[22] између осталог, дискриминација на основу пола, рода и родног идентитета,[23] која постоји ако се поступа противно начелу родне равноправности, односно, начелу поштовања једнаких права и слобода жена и мушкараца у политичком, економском, културном и другом аспекту јавног, професионалног, приватног и породичног живота. Забрањено је ускраћивање права или јавно или прикривено признавање погодности у односу на пол, односно, род и родни идентитет или због промене пола, односно, прилагођавања пола родном идентитету, као и због трудноће, породиљског одсуства, одсуства ради неге детета или посебне неге детета. Забрањено је и физичко и друго насиље, експлоатација, изражавање мржње, омаловажавање, уцењивање и узнемиравање с обзиром на пол, односно, род и родни идентитет, као и јавно заговарање, подржавање и поступање у складу са предрасудама, обичајима и другим друштвеним обрасцима понашања који су засновани на идеји подређености или надређености полова, односно, стереотипних улога полова.

Законом о родној равноправности[24] прописане су мере политике за остваривање и унапређивање родне равноправности, врсте планских аката у области родне равноправности и начин

[16] Члан 21. став 4. Устава Републике Србије
[17] Члан 15. Устава Републике Србије
[18] „Службени гласник РС“, бр. 22/2009 и 52/2021
[19] Дискриминација је дефинисана као свако неоправданоављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоом прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним или претпостављеним личним својствима. Члан 2. став 1. тачка 1. ЗЗД
[20] Чл. 5-12. ЗЗД
[21] Члан 13. став 1. тачка 5. ЗЗД
[22] Чл. 15-27 ЗЗД
[23] Чл. 20. ЗЗД
[24] „Службени гласник РС“, бр. 52/2021

извештавања о њиховој реализацији, институционални оквир за остваривање родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређивање родне равноправности.

Према одредбама овог закона, родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Законом је операционализован процес увођења родне перспективе прописивањем обавезе усвајања посебних мера, родно одговорног буџетирања, прикупљања родно сензитивних података и усвајања планских аката. Поред тога, прописано је да мере за остваривање и унапређивање родне равноправности подразумевају стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања и самозапошљавања, социјалне и здравствене заштите, образовања, васпитања, науке и технолошког развоја, информационо-комуникационих технологија и информационог друштва, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике, заштите животне средине, културе, јавног информисања, спорта, у органима управљања и надзора и њиховим телима, политичког деловања и јавних послова, сексуалног и репродуктивног здравља и права, приступа роби и услугама. Надаље, утврђена је обавеза усвајања националне стратегије и акционог плана за родну равноправност, акционог плана за родну равноправност јединице територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе, обавеза органа јавне власти и послодаваца да у своје планове и програме рада унесу део о родној равноправности, као и обавеза усвајања плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности.

Законом о родној равноправности прописано је да се у јединици локалне самоуправе образују тела за родну равноправност и то:

1) комисија за родну равноправност у скупштини јединице локалне самоуправе, као стално радно тело скупштине, које чине одборници, а све акте који се упућују скупштини разматра из родне перспективе;

2) савет за родну равноправност се образује у органима управе јединице локалне самоуправе, а чине га именована или постављена лица, представници установа, органа и организација у областима значајним за родну равноправност и спречавање и сузбијање родно заснованог насиља, прати стање у области родне равноправности, иницира и предлаже мере за унапређење родне равноправности. У раду савета обавезно учествују и лица задужена за родну

равноправност у органима управе јединице локалне самоуправе, која тим саветима пружају стручну и административно-техничку потпору у раду.

Ова тела за родну равноправност сарађују међусобно као и са свим другим телима за родну равноправност на нивоу јединице локалне самоуправе, аутономне покрајине и Републике Србије. Актима скупштине јединице локалне самоуправе ближе се уређују избор, надлежности и начин рада тела за родну равноправност.[25]

Поред тога, прописано је да су органи јавне власти који имају више од 50 запослених и радно ангажованих лица, дужни да из реда својих запослених одреде лице задужено за родну равноправност у складу са својим актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.[26] Лице задужено за родну равноправност: 1) прати спровођење политика и мера за остваривање и унапређивање родне равноправности из делокруга органа у којем су запослени; 2) прати стање о полној структури запослених и радно ангажованих лица у органу у коме су одређени и саставља извештаје о утврђеном стању у погледу достигнутог нивоа остваривања родне равноправности у области из делокруга органа; 3) доставља извештаје из тачке 2) овог става руководиоцу органа, које орган јавне власти, након доношења, доставља министарству; 4) сарађује са министарством и телима за родну равноправност на питањима значајним за остваривање и унапређивање родне равноправности; 5) припрема податке, анализе и материјале потребне за рад тела за родну равноправност; 6) обавља и друге послове у складу са актом о одређивању лица задуженог за родну равноправност. Лица задужена за родну равноправност морају бити обучена за обављање наведених послова. Министарство у сарадњи са Националном академијом за јавну управу ближе уређују програм и начин обуке лица задужених за родну равноправност, у складу са законом.[27]

Према Закону о локалној самоуправи,[28] локална самоуправа је право грађана да непосредно и преко слободно изабраних представника управљају јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво, као и право и обавеза органа локалне самоуправе да у складу са законом, планирају, уређују и управљају јавним пословима који су у њиховој надлежности и од интереса за локално становништво.[29] У вршењу своје надлежности, јединица локалне самоуправе доноси прописе самостално, у складу са својим правима и дужностима утврђеним Уставом, законом, другим прописом и статутом.[30] У надлежности је

[25] Члан 63. ЗРР

[26] Руководилац органа јавне власти за лице задужено та родну равноправност одређује руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови који се односе на вођење евиденција у области рада. О одређивању лица задуженог за родну равноправност и о свакој промени овог лица органи јавне власти обавештавају министарство.

[27] Члан 64. ЗРР

[28] „Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон и 47/2018

[29] Члан 2. Закона о локалној самоуправи

[30] Члан 5. Закона о локалној самоуправи

јединице локалне самоуправе да се стара о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права и родној равноправности.[31]

Законом о планском систему[32] уређује се плански систем Републике Србије, односно, управљање системом јавних политика и средњорочно планирање, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима предлажу, усвајају и спроводе сви учесници у планском систему, међусобна усклађеност планских докумената, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената, као и сходна примена обавезе спровођења анализе ефеката на прописе и на вредновање учинака тих прописа.[33] Документ јавних политика јесте плански документ којим учесници у планском систему, у складу са својим надлежностима, утврђују или разрађују већ утврђене јавне политике. Врсте докумената јавних политика јесу: 1) стратегија; 2) програм; 3) концепт политике и 4) акциони план.[34] Акциони план је документ јавне политике највишег нивоа детаљности, којим се разрађују стратегија или програм, у циљу управљања динамиком спровођења мера јавних политика које доприносе остваривању посебних циљева стратегије, односно програма.[35] Акциони план садржи следеће обавезне елементе:[36] 1) опште и посебне циљеве преузете из стратегије, односно програма који разрађује; 2) мере и активности за постизање општих и посебних циљева стратегије, односно програма, уз навођење пројеката ако се мере и/или активности спроводе кроз пројекте; 3) институције партнере одговорне за спровођење мера и активности, као и институцију носиоца која је одговорна за праћење спровођења и извештавање о спровођењу стратегије, односно програма који акциони план разрађује; 4) рок за завршетак предвиђених мера и активности; 5) потребна средства за спровођење мера, уз навођење извора финансирања за обезбеђена средства; 6) показатеље учинака на нивоу мера јавних политика, а по потреби и на нивоу активности; 7) информације о прописима које би требало донети односно изменити како би се реализовале мере јавне политике; 8) друге елементе прописане подзаконским актом Владе.

Родна анализа је саставни део процеса увођења родно одговорног буџетирања у Републици Србији, које је дефинисано *Законом о буџетском систему*.[37] Према одредбама овог закона, родно одговорно буџетирање представља увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, што подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем

[31] Члан 20. став 1. тачка 10. Закона о локалној самоуправи
[32] „Службени гласник РС“, бр. 30/2018
[33] Члан 1. Закона о планском систему
[34] Члан 10. Закона о планском систему
[35] Члан 18. Закона о планском систему. Акциони план се ревидира по потреби, у складу са резултатима праћења спровођења и резултатима ex-post анализе ефеката јавне политике, односно, у случају да се утврди потреба, приступа се припреми његових измена и допуна. Ревизијом акционог плана мењају се појединачни елементи садржаја акционог плана, као што су активности, рокови и институције одговорне за спровођење активности.
[36] Члан 19. Закона о планском систему
[37] Службени гласник Републике Србије“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020

унапређења родне равноправности. [38] Родна равноправност је један од циљева буџетског система, па је прописано да буџетски систем, између осталог, треба да оствари алокацијску ефикасност која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређења родне равноправности.[39] Ово се односи на све нивое – републички, покрајински и локални, а обавезује и директне и индиректне буџетске кориснике.

У Републици Србији постоје институционални механизми који спроводе и надгледају процес унапређења родне равноправности – Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине Републике Србије; Одбор за равноправност полова у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине; Координационо тело за родну равноправност, као и локални механизми за родну равноправност.

Локални акциони план ГО Вождовац за унапређење положаја жена и родне равноправности израђен је уз пуно поштовање међународног и националног правног оквира забране дискриминације и родне равноправности.

3. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Израду Локалног акционог плана ГО Вождовац за родну равноправност подржала је Стална конференција градова и општина у оквиру програма *Подршка локалним самоуправама у Србији на путу придруживања ЕУ: унапређење квалитета услуга, дијалог заинтересованих страна и ефикасност локалне администрације*, који финансира Влада Шведске, а СКГО га спроводи у партнерству са Шведском асоцијацијом локалних власти и региона (SALAR).

Одлуком о усвајању Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу Скупштина градске општине Вождовац бр. 020-15/21 од 12. марта 2021. године, задужена је Радна група за израду Локалног акционог плана за родну равноправност за период 2022-2025. године да изради нацрт овог плана.

Активности које су предузете у ГО Вождовац у току израде Локалног акционог плана за родну равноправност:

- ✓ Формирана је Радна група за израду Локалног акционог плана за родну равноправност за период 2022-2025. године решењем председнице Општине бр. 020-3/21 од 24.2.2021. године, као и допунама овог решења бр. 020-3/21-2 од 20.4.2021. године и бр. 020-3/21-3 од 20.5.2021. године, а коју поред представника општине, чине и представници других релевантних институција на општини и то: Дома здравља Вождовац, Националне службе

[38] Члан 2. став 1. тачка 58в Закона о буџетском систему
[39] Члан 4. став 1. тачка 4. Закона о буџетском систему

запошљавања – филијала Вождовац, Центра за социјални рад – одељење Вождовац и Полицијске станице Вождовац.

- ✓ Одржан је састанак Радне групе за израду ЛАП-а родну равноправност 18. марта 2021. године, на коме је успостављен оквирни договор у вези са израдом ЛАП-а, посебно договор у вези са достављањем података неопходних за израду ЛАП-а;
- ✓ Одржана је једнодневна онлајн обука о законском и стратешком оквиру родне равноправности у контексту израде ЛАП-а 14. априла 2021. године и договорени су даљи кораци у процесу израде ЛАП-а;
- ✓ Одржан је састанак Радне групе за израду ЛАП-а родну равноправност 2. јуна 2021. године, на коме су представљени истраживачки инструменти/алати за укључивање грађана и грађанки ГО Вождовац у израду ЛАП-а;
- ✓ Израђен је онлајн упитник, који је био постављен на интернет презентацији ГО Вождовац у периоду од 14. јуна до 15. јула 2021. године;
- ✓ Одржане су четири фокус групне дискусије са женама у ГО Вождовац, у периоду 15-16. јул 2021. године. Циљеви фокус групних дискусија били су прикупљање података о томе како живе жене у општини, има ли разлике у односу село/град или у односу на различите групе жена; да ли општина, приликом креирања програма и пројеката, узима у обзир потребе жена, укључујући жене из вишеструко маргинализованих група, а дикутовало се и о свакодневном животу жена, образовању и запошљавању, сервисима и подршци (здравље, социјална заштита), култури и спорту, безбедности, политичкој партиципацији и очекивањима од ГО Вождовац. Учествовала је укупно 21 учесница. Фокус групне дискусије одржане су са незапосленим женама; женама са инвалидитетом; са предузетницама и са Ромкињама;
- ✓ Спроведена је анкета са женама у ГО Вождовац (преко онлајн упитника), а резултати анкете су интегрисани у текст локалног акционог плана. Питања обухваћена анкетом односила су се на задовољство животом у општини, запошљавање жена, образовање, здравље жене, култура и спорт, безбедност жена, политичка партиципација и одлучивање. Упитник је испунило укупно 100 жена са територије градске општине Вождовац. Распон година испитаница креће се у опсегу између 19 и 64 године. Највише је испитаница са средњим образовањем (55%), затим са факултетском дипломом (20%), а потом са вишом школом (12%) и основном школом (10%). Две испитанице имају постдипломске студије, док је једна особа без завршене основне школе. Занимања испитаница су веома хетерогена, а највише је било испитаница које се баве економијом и рачуноводством. Највише испитаница живи у браку или ванбрачној заједници са децом (41,2%), више од једне четвртине испитаница није у браку или ванбрачној заједници (26,8%), а у браку или ванбрачној заједници без деце је 15,5%.
- ✓ Одржана су два састанка са представницима и представницама органа ГО Вождовац и релевантних општинских институција и установа 27. августа 2021. године, на којима је учествовало укупно 16 особа. Учествовали су представници и представнице ГЦСР, МУП ПЦ Вождовац, Националне службе за запошљавање, јавних предузећа и др.

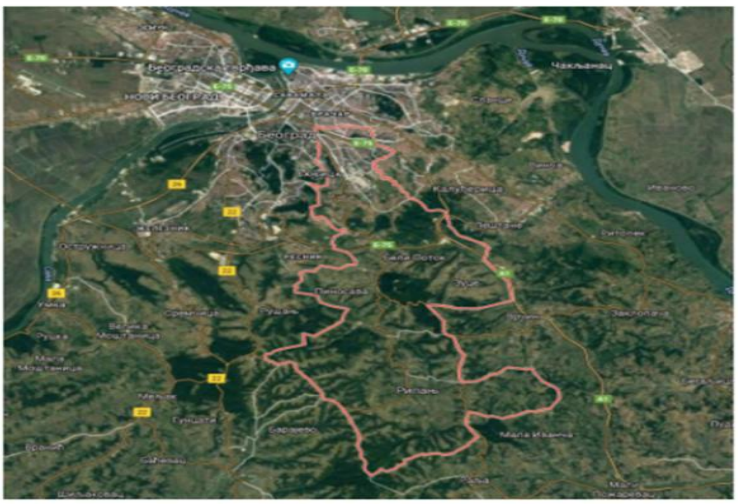
- ✓ Одређено је лице задужено за родну равноправност у ГО Вождовац, решењем бр. 020-48 од 14. септембра 2021. године.

Подаци неопходни за израду ЛАП-а добијени су од надлежних институција у локалној самоуправи, као и из других доступних извора. Поред тога, подаци су прикупљени кроз фокус групе и анкету са женама, а резултати истраживања представљају подлогу за планирање мера и активности Локалног акционог плана за родну равноправност ГО Вождовац. Подршку изради ЛАП-а дале су СКГО консултанткиње др Косана Бекер и Недељка Боројевић.

Нацрт ЛАП-а објављен је на сајту ГО Вождовац 3.12.2021. године. Јавна расправа о нацрту ЛАП за РР трајала је од 3.12. до 19.12.2021. године у виду интернет презентације на званичној интернет страници ГО Вождовац, са упутством о начину достављања писаних коментара. У наведеном периоду није било коментара, примедби и сугестија за измене текста нацрта.

4. АНАЛИЗА СТАЊА

Општина Вождовац је градска општина града која заузима површину од 14.864 хектара. Општину чине две целине – градско језгро у ком се налазе стара насеља (Пашино брдо и Душановац) и приградска насеља под Авалом, која се протежу дуж старог Крагујевачког друма.[40] На територији Вождоваца постоје 24 месне заједнице[41] и 36 насеља.[42] Вождовац заузима централни део Београда и граничи се са осам других општина: Врачаром, Савским венцем, Раковицом, Чукарицом, Барајевом, Сопотом, Гроцком и Звездаром.[43]

[40] *Општи подаци*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/opsti-podaci/
[41] *Месне заједнице*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/mesne-zajednice-i-naselja/
[42] *Историја Вождовца*, Градска општина Впждовац, доступно на: https://vozdovac.rs/istorija-vozdovca/
[43] *Општи подаци*, оп. цит.

Привредни потенцијал Вождовца се огледа у пространом пољопривредном земљишту које је погодно за гајење жита, индустријског и крмног биља, воћа, винове лозе и лековитог биља што даје шансу да се класични облици производње преусмере на еколошке и подстакне развијање етно салаша. Природна богатства општине Вождовац су планина Авала, Бајфордова шума,[44] вештачко језеро Бела река. Поред тога, општина Вождовац има богато културно историјско наслеђе и велики туристички потенцијал,[45] а отварање трговинских ланаца и изградња робне куће ИКЕА, створило је услове за развој индустријске зоне. Градска општина Вождовац улаже напоре како би успоставила и развила сарадњу са градовима и народима у региону и шире.[46]

4.1. Демографска структура

Миграције из руралних делова у градове довеле су до пораста броја становника у ГО Вождовац претходних 60 година, али Вождовац дели судбину осталих општина у Србији јер се суочава са ниским наталитетом.

	1961.	2020.
Број становника	85.458	169.810[47]
Живорођени (на 1000 становника)	17,4	11
Умрли (на 1000 становника)	6,5	15
Природни прираштај (на 1000 становника)	10,9	-4
Умрла одојчад	56,5	0,6

Табела 1: подаци из виталне статистике [48]

Као и у целој Србији, у општини Вождовац има више жена од мушкараца.[49] Просечна старост становништва је 43 године, док је очекивано трајање живота живорођених 77 година.[50]

	2019		2020	
	Ж	**М**	**Ж**	**М**
Деца до 6 година (предшколски узраст)	6.159	6.676	6.183	6.718

[44] *Природна богатства Вождовца*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/prirodna-bogatstva-vozdovca/
[45] *Културно историјско наслеђе*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/kulturno-istorijsko-nasledje/
[46] *Међународна сарадња*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/medjunarodna-saradnja/
[47] Становништво – процена средином године
[48] *DevInfo база*, Вождовац, Август, 2021.
Природно кретање становништва у Републици Србији, 1961–2010, Републички завод за статистику, Београд, 2012, доступно на: https://pod2.stat.gov.rs/ObjavljenePublikacije/G2012/pdf/G20126011.pdf
[49] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.
[50] Ибид.

Деца старости 7—14 година (узраст основне школе)	5.920	6.134	6.119	6.333
Деца старости 15—18 година (узраст средње школе)	2.785	2.860	2.776	2.873
Деца старости 0—17 година	14.176	14.966	14.366	15.185
Број младих (15—29 година)	13.361	13.357	13.080	13.114
Радни контингент становништва (15—64 година)	58.386	53.277	58.071	53.038
Укупан број становника	90.248	79.247	90.440	79.370

Табела 2: становништво према старости и полу, 2019-2020[51]

Пописни подаци из 2011. године показују да је у Вождовцу већинско српско становништво, а да на територији општине живи 881 припадника и припадница националних мањина (македонске, мађарске, албанске, ромске и др).[52]

Према подацима из 2021. године просечан број чланова домаћинства износи 2,65. У општини Вождовац постоје одређене разлике између структуре домаћинстава у градским и осталим насељима, па тако у градским срединама 26% чине једночлана, 27% двочлана, 21% трочлана, 17% четворочлана, 6% петочлана и 3% домаћинства са шест и више чланова, док у осталима насељима 18% чине једночлана, 24% двочлана домаћинства, 18% трочлана и четворочлана, 11% петочлана, а домаћинства са шест или више чланова чине 10%.[53] Највећи број породица са децом има једно (55,7%) или двоје деце (38%), а следе породице са троје деце (5,5%), породице са више од четворо деце око 0,55%, а са петоро и више деце је 0,15% породица.[54]

4.2. Индекс друштвеног развоја општине Вождовац[55]

Општина Вождовац је 2018. године била погодна у погледу квалитета живота. У периоду 2011-2018. године укупни индекс зависности становништва је порастао са 44,9% на 50,7%, а индекс зависности старих са 24,8% на 28,8%.

[51] Ибид.
[52] Попис становништва 2011, Књига 4: Вероисповест, Републички завод за статистику, Београд, доступно на: https://pod2.stat.gov.rs/ObjavljenePublikacije/Popis2011/Knjiga4_Veroispovest.pdf
[53] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.
[54] Ибид.
[55] Више информација о Индексу друштвеног развоја доступно на: http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/objavljeno-dopunjeno-izdanje-indeksa-drustvenog-razvoja-gradova-i-opstina/

По питању економске активности, на Вождовцу је 2020. године просечна зарада без пореза и доприноса износила 77.230 динара, што је било изнад просека Републике Србије,[56] што ову општину сврстава у прву групу по степену развијености (изнад републичког просека).[57] У погледу запослености, 47,9% људи старости између 15-64 године на Вождовцу је имало формално запослење, што је изнад просека запослености од 46,6% на републичком нивоу. Надаље, у периоду 2011-2018. године стопа незапослености на Вождовцу се смањила са 16,8% на 11,5%.

Припремни предшколски програм и основно образовање 2018. године на Вождовцу похађала су деца и из других општина, а у периоду од 2011. до 2018. године, стопа одустајања од школовања у основном образовању се повећала са 0,1% на 0,3%.

Што се здравља и здравствене заштите тиче, 2018. године, општина Вождовац је спадала међу боље општине у Републици Србији. Очекивано трајање живота на рођењу било је 77,02 године, али се број лекара на 1.000 становника смањио са 3,7 у 2011. години на 3,5. У 2018. години. Просечна пензија на Вождовцу износила је 34.016 динара, а расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту по становнику су се повећали у периоду од 2011. до 2018. године са 2.807 динара на 3.561 динара.

Остали показатељи квалитета живота из 2018. године, указују да је општина Вождовац спадала у средње погодне општине у Србији. Стопа осуђених пунолетних учинилаца кривичних дела је у периоду 2011-2018. године порасла са 0,2% на 0,34%, док се стопа малолетних учинилаца кривичних дела смањила са 0,54% на 0,08%. Удео деце жртава насиља у породици на Вождовцу је 2018. године износио 0,52%, а удео жена жртава породичног насиља 0,11%. Друштвено учешће је мерено излазношћу грађана на изборе било је 49,85% током претходних избора, што је испод просека Републике Србије од 56,22%.

Задовољство животом у ГО Вождовац

На питање у којој мери су задовољне могућностима за жене и девојчице у општини, највећи број испитаница није сигуран (43,4%), а трећина испитаница је задовољна могућностима за жене и девојчице.

Скоро 80% испитаница сматра да су могућности у ГО Вождовац исте као и у другим општинама, док око 15% сматра да је ситуација лошија.

Као највећи проблеми жена у ГО Вождовац наводе се: незапосленост, непотизам, дискриминација и неједнак положај у односу на мушкарце, ниска примања, економска зависност, недостатак слободног времена, безбедност, образовање, здравље жена и недоступност здравствених услуга, недостатак подршке у одгајању деце, као и недостатак

[56] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.
[57] Агенција за привредне регистре, општина Вождовац, Основни подаци, доступно на: https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/

места у вртићима.

Преко 40% испитаница није сигурно да ли општина адекватно задовољава њихове потребе, једна трећина је задовољна (30,3%), док је готово исто толико испитаница које нису задовољне (28,3%).

Незапослене жене, сиромашне жене, жене са инвалидитетом, Ромкиње, старије и млађе жене препознате су као најугроженије групе жена у ГО Вождовац.

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

4.3. Образовање

Образовна структура становништва Вождовац старијег од 15 година, према Попису из 2011. године, показује разлике између жена и мушкараца у погледу стручне спреме, осим у погледу вишег и високог образовања.

Ниво образовања	**Жене**	**Мушкарци**
Без школске спреме	1%	0%
Непотпуно основно образовање	4%	1%
Основна школа	14%	11%
Средња школа	49%	56%
Више образовање	9%	9%
Високо образовање	22%	22%

Табела 3: Образовање жена и мушкараца у општини Вождовац [58]

Према подацима из 2020. године, у општини Вождовац постоји 43 предшколских установа и укупно 102 објекта.[59] Предшколске установе обухватају обухвата јаслене групе, млађе, средње и старије групе, мешовите и припремне групе. Према подацима из 2020/21, 44 предшколске установе похађало је укупно 2.378 девојчица и 2.490 дечака, а ППП је похађало 126 дечака и 149 девојчица (12 ППП).[60]

Обухват деце узраста од 0-3 године предшколским васпитањем и образовањем је 51,7% док обухват деце узраста од 3 године до поласка у припремни предшколски програм (ППП) износи 79,9%. Обухват деце од 0-3 године предшколским васпитањем и образовањем виши је у ГО Вождовац у поређењу са републичким просеком (31,8%), а виши је и од републичког просека (62,6%) по питању обухвата деце узраста од 3 године до поласка у ППП.[61]

[58] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.
[59] Ибид.
[60] Подаци су добијени од ГО Вождовац у процесу израде ЛАП-а.
[61] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021, DevInfo база, Профил Република Србија, август 2021.

Што се капацитета предшколског образовања у општини Вождовац у 2020. години, број примљене деце био је 7.824 (7.528 у градским и 296 у осталим насељима). Укупно је било уписано 573 деце преко капацитета (у градским насељима), док 79 деце из градских насеља није примљено због попуњености капацитета. Обухват деце припремним предшколским програмом у 2018. години био је 92,7% девојчица и 106,9% дечака, 2019. години био је 85,1% девојчица и 81,3% дечака, а 2020. години обухват је износио 91,3% девојчица и 88,5% дечака.[62] По питању плаћања трошкова предшколског образовања, 2020. године у општини Вождовац 87% родитеља је плаћало пуну цену трошкова предшколског образовања, 7% је плаћало регресирану цену, 6% родитеља нису плаћали ове трошкове.[63]

У ГО Вождовац постоји 16 матичних основних школа и пет подручних одељења. У 2020. години, нето стопа обухвата основним образовањем износила је 102,5%, што је изнад републичког просека (93,5%), али податак није доступан разврстан по полу. Стопа одустајања од школовања у основном образовању у 2020. години износила је 0,7%. У 2020. години 137 деце било је обухваћено основним образовањем за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом, док није било одраслих који похађају основно образовање.[64]

Назив школе	Укупан број ученика од 1. до 4. разреда	Дечаци од 1. до 4.	Девојчице од 1. до 4.	Укупан број ученика од 5. до 8. Разреда	Дечаци од 5. до 8. Разреда	Девојчице од 5. до 8. разреда	Број ученика са инвалидитетом	Укупан број ученика који раде по ИОП 1	Укупан број ученика који раде по ИОП 2	Број ученика из социјално угрожених породица (приближно)
ОШ „Бора Станковић“	490	247	243	404	195	109	1	5	4	15
ОШ „Бранислав Нушић“	326	162	164	352	165	187	2	50	14	50

[62] Према дужини дневног боравка деце у предшколском образовању у периоду од 2018-2020. године највише деце проводи од 9 до 12 сати недељно (2018 - 77,1%, 2019 - 80,5% и 2020 - 78,0% деце), а затим у ППП целодневни боравак (2018 - 17,2%, 2019 - 16,6%, 2020 - 19,2% деце), значајно мањи број деце проводи у ППП 4 сата (2018 - 4,8%, 2019 - 2,2%, 2020 - 2,8% деце), а затим до 6 сати дневно у предшколској установи (2018 – 1%, 2019 - 0,6%, 2020 – 0 деце)

[63] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021, DevInfo база, Профил Република Србија, август 2021.

[64] Ибид.

ОШ „Васа Чарапић“	389	218	180	384	192	192	0	18	13	20
ОШ „Весели н Маслеша“	427	225	202	423	212	211	0	3	0	10
ОШ „Војвода Степа“	401	208	193	388	191	197	2	22	2	10
ОШ „Војвода Путник“	93	46	47	119	62	57	0	20	5	90
ОШ „Вук Караџић“	248	127	121	275	137	138	1	22	15	24
ОШ „Данило Киш“	931	491	440	551	281	270	1	4	2	54
ОШ „Доситеј Обрадов ић“	266	152	114	236	121	113	0	9	12	
ОШ „Ђура Даничић“	425	224	201	347	178	169		23	6	10
ОШ „Змај Јова Јованови ћ“	407	195	212	449	220	229	2	18	7	21
ОШ „Јајинци“	253	134	119	267	130	137	1	8	8	30
ОШ „Јанко Веселин овић“	529	274	255	482	226	256	2	5	4	8
ОШ „Карађо рђе“	495	246	249	434	226	208	0	3	1	10
ОШ	747	386	361	736	380	356	2	12		30

„Милан М. Милићевић“										
ОШ „Филип Филиповић“	449	230	219	369	194	175	1	16	4	2
Миодраг Матић	26	12	14	21	10	11	47		47	10
ОШ И СШ „Вожд“	18	14	4	29	19	10	0	17	30	45

Табела бр. 4: Уписани ученици у школској 2020/21 години

На територији општине је и Музичка школа „Петар Коњовић“ и ОШ „Миодраг Матић“, специјална школа за образовање и васпитање деце која имају церебралну парализу.[65]

По питању средњег образовања, у општини Вождовац постоји осам средњих школа,[66] у којима је у 2020. години било уписано укупно 5.160 ученика у ученица, а 60 деце похађало је средње образовање за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом.[67] Стопа одустајања на овом нивоу образовања износила је 3,2%.

Према доступним подацима из 2020. године, девојчице чешће уписују и завршавају средње школе на територији ГО Вождовац: гимназију је уписало 1.052 девојчица и 860 дечака, четворогодишње стручне школе је уписало 1.524 девојчица и 811 дечака, док је трогодишње стручне средње школе уписало 747 девојчица и 166 дечака.[68]

На територији општине Вождовац налази се пет факултета Универзитета у Београду, један приватни универзитет и три високе струковне школе:[69] Факултет политичких наука; Факултет организационих наука; Факултет безбедности; Саобраћајни факултет; Фармацеутски факултет; Универзитет „Сингидунум”; Висока школа електротехнике и рачунарства струковних студија; Висока школа за економију и управу и Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић”.

[65] *Образовање и наука*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/obrazovanje-i-nauka/#1448458151588-db4534fa-5bbf

[66] Осма београдска гимназија, Дванаеста београдска гимназија, Друга економска школа, Геолошка и хидрометеоролошка школа „Милутин Миланковић“, Школа за негу лепоте, Школа за дизајн текстила, Техничка школа за дизајн коже и Школа за основно и средње образовање „Вожд“
Образовање и наука, оп.цит. https://vozdovac.rs/obrazovanje-i-nauka/#1448458151588-db4534fa-5bbf

[67] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.

[68] Ибид.

[69] *Образовање и наука*, оп. цит.

У вождовачкој општини се налази и осам научних института,[70] између осталог, у области водопривреде, „Јарослав Черни“ је највећа научно-истраживачка организација на Балкану, Научни институт за ветеринарство Србије, као најстарија ветеринарска институција у земљи, Институт за имунологију и вирусологију „Торлак“, Институт за молекуларну генетику и генетско инжењерство, Институт за нуклеарну генетику и инжењеринг.

Општина Вождовац је 2021. године организовала припрему основаца за полагање завршног испита,[71] а у периоду од 2016-2020. године, редовно уручује награде и признања ученицима, студентима, наставницима, школама.[72] Надаље, ГО Вождовац организује и бесплатне садржаје за ученике током зимског[73] и летњег распуста,[74] као што је бесплатна школа фотографије за осмаке,[75] а 2017. године организовани су и бесплатни часови енглеског језика за ученике основних и средњих школа.[76]

У јулу 2019. године ОШ „Бранислав Нушић“ опремљена је рампом за особе са инвалидитетом,[77] док је у периоду 2017 – 2019. спроведен низ активности са децом и младима и то о безбедности

---

[70] Ибид.

[71] *Припрема основаца за полагање завршног испита на Вождовцу*, Градска општина Вождовац, 10.02.2021, доступно на; https://vozdovac.rs/2021/02/10/priprema-osnovaca-za-polaganje-zavrsnih-ispita-na-vozdovcu/

[72] *Општина Вождовац наградила најбоље студенте са вождовачких факултета,* Градска општина Вождовац, 15.12.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/12/15/opstina-vozdovac-nagradila-najbolje-studente-sa-vozdovackih-fakulteta/; *Најбољи ђацита са Вождовца уручени поклони и признања*, Градска општина Вождовац, 12.06.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/06/14/najbolji-djaci-sa-vozdovca-dobili-poklone-i-priznanja/; *Спортске награде за ђаке и наставнике основних школа,* Градска општина Вождовац, 22.12.2016, доступно на: https://vozdovac.rs/2016/12/22/sportske-nagrade-za-djake-i-nastavnike-osnovnih-skola-2/
Наградно путовање за најбоље вождовачке ђаке, Градска општина Вождовац, 16.09.2016, доступно на: https://vozdovac.rs/2016/09/16/nagradno-putovanje-za-najbolje-vozdovacke-djake/; *Награђене школе са најбољим резултатима у школском спорту*, Градска општина Вождовац, 14.06.2016, доступно на: https://vozdovac.rs/2016/06/14/nagradjene-skole-sa-najboljim-rezultatima-u-skolskom-sportu/; *Ранац и школски прибор за прваке Вождовца,* Градска општина Вождовац, 30.08.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/08/30/ranac-i-skolski-pribor-za-prvake-vozdovca/; *Ученици Друге економске школе награђени излетом*, Градска општина Вождовац, 9.06.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/06/09/ucenici-druge-ekonomske-skole-nagradjeni-izletom/; *Најуспешније школе у спорту добиле заслужене награде*, Градска општина Вождовац, 23.01.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/01/23/najuspesnije-skole-u-sportu-dobile-zasluzene-nagrade/

[73] *Бесплатни садржаји током зимског распуста за вождовачке ђаке*, Градска општина Вождовац, 30.01.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/01/30/besplatni-sadrzaji-tokom-zimskog-raspusta-za-vozdovacke-djake/; *Бесплатни програми за вождовачке ђаке*, Градска општина Вождовац, 18.01.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/01/18/besplatni-programi-za-vozdovacke-djake/

[74] *Бесплатни спортски програми за вождовачке ђаке током летњег распуста,* Градска општина Вождовац, 02.06.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/06/02/besplatni-sportski-programi-za-vozdovacke-djake-tokom-letnjeg-raspusta/

[75] *Бесплатна школа фотографије за "Осмаке" са Вождовца*, Градска општина Вождовац, 05.04.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/04/05/besplatna-skola-fotografije-za-osmake-sa-vozdovca/

[76] *Бесплатни часови енглеског језика у општини Вождовац,* Градска општина Вождовац,24.01.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/01/24/besplatni-casovi-engleskog-jezika-u-opstini-vozdovac/

[77] *Још једна вождовачка школа добила рампу за особе са инвалидитетом*, Градска општина Вождовац, 4.07.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/07/04/jos-jedna-vozdovacka-skola-dobila-rampu-za-osobe-sa-invaliditetom/

деце и младих у саобраћају,[78] о најчешћим проблемима у адолесценцији,[79] о превенцији злоупотребе психоактивних супстанци,[80] о репродуктивном здрављу[81] и друге активности.

Већина испитаница је задовољна образовањем које може да се стекне у ГО Вождовац (43,3%), а око једне петине није задовољно.

Учеснице фокус групних дискусија сматрају да је веома тешко деци са сметњама у развоју и са инвалидитетом, као и њиховим породицама у вези са образовањем. Указују да проблеми постоје на свим нивоима образовања, од недостатка подршке деци и породици, до недовољно подршке у самом процесу образовања.

Указано је и на проблем припадника и припадница ромске популације код уписа деце у вртиће, с обзиром да је велика стопа незапослености у ромској заједници, због чега не могу да остваре право на вртић за децу. Такође, ромска деца која су прерасла узраст за упис у основну школу, шаљу се у школу за образовање одраслих у Земуну, што је оцењено као предалеко. Сматрају да ГО Вождовац треба да има посебну меру за упис у вртиће одређеног броја деце ромске популације чији су родитељи незапослени.

Скоро половина испитаница би волела да настави школовање, али им је за то потребна подршка, време и финансијска средства.

Као кључни предлози за унапређење образовања у општини издвојили су се: обезбеђивање програма преквалификације и доквалификације (48%), отварање нових профила занимања у школама (36%) и стипендирање студената (35%).

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

4.4. Запошљавање

У Вождовцу је 2019. године било 63.984 запослених и приметан је тренд раста броја запослених у периоду од 2017-2019,[82] али није доступна статистика разврстана по полу. Просечна зарада без

[78] *Трибина „Безбедност деце и младих у саобраћају" – највећи број погинулих возача је међу младима*, Градска општина Вождовац, 29.05.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/05/29/tribina-bezbednost-dece-i-mladih-u-saobracaju-najveci-broj-poginulih-vozaca-je-medju-mladima/

[79] *Предавање и радионица о најчешћим проблемима у адолесценцији*, Градска општина Вождовац, 22.05.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/05/22/predavanje-i-radionica-o-najcescim-problemima-u-adolescenciji/

[80] *Све о превенцији злоупотребе психоактивних супстанци*, Градска општина Вождовац, 14.05.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/05/14/sve-o-prevenciji-zloupotrebe-psihoaktivnih-supstanci/

[81] *Радионице „Образовање чува репродуктивно здравље" у Раковица селу,* Градска општина Вождовац, 29.01.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/01/29/radionice-obrazovanje-cuva-reproduktivno-zdravlje-u-rakovica-selu/ и *Едукација за младе о репродуктивном здрављу,* Градска општина Вождовац, 15.01.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/01/15/edukacija-za-mlade-o-reproduktivnom-zdravlju/

пореза и доприноса у 2020. години износила је 77.230,00 динара, што је изнад просечне зараде на републичком нивоу. Приметно је да је у општини Вождовац има битно више незапослених жена у односу на незапослене мушкарце, као и да број незапослених жена и мушкараца варира у периоду 2018-2020.[83]

2018		2019		2020	
Ж	**М**	**Ж**	**М**	**Ж**	**М**
4.109	2.841	3.594	2.396	4.268	2.681

Табела 5: регистровани незапослени по полу [84]

Такође, подаци из 2020. године показују постојање разлике у незапослености према полу и старосном добу. У старосној групи 15-29 незапосленост жена је 17%, док је незапосленост мушкараца 19%. Од укупног броја незапослених жена, највећи проценат припада старосној групи 30-54 године (58%), док је 50% незапослених мушкараца у тој старосној групи. У старосној групи 55+, незапослених жена је 25%, док је незапослених мушкараца 31%. Највећи број незапослених је са средњом стручном спремом (2.425), а затим незапослених са високом школском спремом (2.038).

У табели испод, представљени су подаци о незапослености и запошљавању у општини Вождовац, према подацима из билтена Националне службе за запошљавање за 2021. годину.

Месец 2021.	Незапослена лица		Новопријављени		Пријављене потребе			Запошљавање	
	Укупно	Жене	Укупно.	Жене	Укупно	Неодређено	Одређено	Укупно	Жене
Јануар[85]	7.300	4.486	630	371	650	28	571	252	150
Фебруар[86]	7.309	4.499	432	237	149	33	55	271	140

[82]Агенција за привредне регистре, Вождовац: Основни подаци, доступно на: https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/
[83] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.
[84] Ибид.
[85] *Месечни статистички билтен – Незапосленост у Републици Србији број 221*, Национална служба за запошљавање, 2021, доступно на: http://www.nsz.gov.rs/live/digitalAssets/15/15708_bilten_nsz_januar_2021.pdf
[86] *Месечни статистички билтен – Незапосленост у Републици Србији број 222*, Национална служба за запошљавање, 2021, доступно на: http://www.nsz.gov.rs/live/digitalAssets/15/15737_bilten_nsz_februar_2021.pdf

Март[87]	7.651	4.694	659	386	123	59	64	380	199

Табела бр. 6: Незапосленост и запошљавање 2021. година[88]

У 2012. години било је регистровано 1.675 пољопривредних газдинстава на територији општине Вождовац. Жене су биле носитељке породичних пољопривредних газдинстава у 14%, чиниле су 66% оних који су обављали пољопривредне активности на породичном газдинству, док није било стално запослених жена на породичном газдинству.[89]

Према подацима Агенције за привредне регистре на дан 1. април 2021. године, број регистрованих привредних друштава и предузетника на подручју ГО Вождовац, је следећи:

- Укупно 5.798 привредних друштава, од тога су 4.120 основали мушкарци, а 1.678 жене,
- Укупно 7.962 предузетника, 5.230 мушкараца и 2.732 жена.

Поред сета мера које спроводи Национална служба за запошљавање, Локалним акционим планом за запошљавање града Београда за 2020. годину[90] прописане су следеће мере активне политике запошљавања: сајмови запошљавања, подршка каријерном вођењу и обуке за тржиште рада, програм стручне праксе, подршка за самозапошљавање, јавни радови и субвенција за опремање нових радних места за категорије теже запошљивих лица.[91] У складу са овим акционим планом посебан приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања имали су: млади до 30 година који су имали/имају статус детета без родитељског старања, жртве трговине људима и жртве породичног насиља, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју, избегла и интерно расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији а на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада и побољшање квалитета живота.

У току 2018. године, око 70 незапослених лица са територије Вождовца прошло је дводневну обуку „Пут до успешног предузетника“ коју је организовала општина у сарадњи са Националном службом за запошљавање. На овој обуци незапослени који желе да покрену сопствени бизнис

[87] *Месечни статистички билтен – Незапосленост у Републици Србији број 223*, Национална служба за запошљавање, 2021, доступно на: http://www.nsz.gov.rs/live/digitalAssets/15/15837_bilten_nsz_mart_2021.pdf
[88] *Статистички билтени НСЗ - 2021. godina*, Национална служба за запошљавање, доступно на: http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statisti_ki_bilteni_nsz_-_2021._godina.cid73623
[89] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.
[90] Локални акциони план запошљавања града Београда за 2020. годину, доступно на: https://www.beograd.rs/images/data/c6f0d6aef015251c833e28e383c8987d_5924485279.pdf
[91] Млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама; старији од 50 година; вишкови запослених; Роми; жене; самохрани родитељи; оба супружника незапослена; дугорочно незапослени; особе са инвалидитетом; радно способни корисници новчане социјалне помоћи; жртве породичног насиља

научили су да направе бизнис и финансијски план, ураде анализу тржишта и конкуренције, одреде цену производа.[92]

Почетком маја 2020. године општина Вождовац је обезбедила пакете помоћи за незапослене Вождовчане који су евидентирани у Националној служби за запошљавање.[93]

Укупно 86% испитаница је незапослено, али се само 25,3% налази се на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Око једне трећине испитаница би желело да отпочне сопствени посао, преко трећине (35,1%) није сигурне да ли постоји могућност за покретање сопственог посла, док 34% сматра да таквих могућности нема у ГО Вождовац. Оне које желе да покрену сопствени посао, углавном желе да то буду занатске или услужне делатности (пекара, књиговодствена агенција, прехрамбених продавница, тезга, киоск брзе хране, посластичарница, школа језика, фризерски и козметички салон, салон за негу кућних љубимаца, бутик, кројачка радња, хемијска чистионица).

Учеснице фокус групних дискусија сматрају да жене нису довољно информисане о могућностима за додатне едукације, као и да би ГО Вождовац могла да осмисли заједно са НСЗ боље и адекватније програме запошљавања жена, посебно Ромкиња и жена са инвалидитетом. Сматрају да општина треба да буде активнија, да треба да организује састанке незапослених са предузетницима, као и да на сајту општине постави списак фирми које траже раднике и раднице.

Испитанице би желеле да им се омогући похађање курсева рачунара, страних језика, ИТ курсева, обука у области маркетинга и продаје, књиговодствени курсеви, као и обуке о лидерским вештинама, бизнис плановима и вођењу посла.

На питање шта општина може да уради у вези са запошљавањем жена, најчешћи одговори су били: обезбеђивање додатних средства за субвенције, отварање нових радних места за жене, подршка предузетницама, организовање додатних обука и курсева за преквалификацију и додатна усавршавања, обезбеђивање система подршке за мајке са малом децом.

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

4.5. Социјалне и здравствене услуге

[92] *Обука за незапослене у општини Вождовац*, Градска општина Вождовац, 14.02.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/02/14/obuka-za-nezaposlene-u-opstini-vozdovac/

[93] *Позивамо незапослене Вождовчане да се пријаве за пакете помоћи*, Градска општина Вождовац, 04.05.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/05/04/pozivamo-nezaposlene-vozdovcane-da-se-prijave-za-pakete-pomoci/

У Одлуци о правима и услугама у социјалној заштити града Београда[94] прописана су права и услуге у социјалној заштити. Права у социјалној заштити представљају различите активности пружања подршке и помоћи појединцу и породици ради побољшања односно очувања квалитета живота, отклањања или ублажавања ризика неповољних животних околности, као и стварање могућности да самостално живи у друштву. Услуге социјалне заштите су следеће:

1. **Дневне услуге**
   1.1. Помоћ у кући
   1.2. Дневни боравак;
   - Дневни боравак деце и младих са сметњама у развоју
   - Дневни боравак одраслих лица са сметњама у развоју
   - Дневни боравак одраслих и старијих лица
   - Клуб за одрасла и старија лица
   - Дневни центри за одрасла и старија лица

   1.3. Свратиште

2. **Услуге подршке за самосталан живот**
   2.1. Персонална асистенција;
   2.2. Становање уз подршку;
   - Становање уз подршку деце и младих са сметњама у развоју
   - Становање уз подршку одраслих и старијих са сметњама у развоју
   - Становање уз подршку деце и младих са телесним инвалидитетом
   - Становање уз подршку одраслих лица са телесним инвалидитетом

   2.3. Привремено становање;
   2.4. Социјално становање у заштићеним условима;
   2.5. Социјално предузетништво;

3. **Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге**
   - Терапијске услуге;
   - Медијацијске услуге;
   - Социјално-едукативне услуге
   - Саветовање

4. **Услуге смештаја**
   - привремени смештај у прихватилиште и прихватну станицу;
   - привремени смештај у прихватилиште за одрасла и старија лица
   - привремени смештај у прихватилиште и прихватну станицу за децу и младе
   - привремени смештај у прихватилиште за труднице и жене са децом од којих је једно млађе од три године

[94] Број: 55 23. децембар 2011. године; Број: 020-621/2014-01 од 11. септембра 2014. године, која је мењана и допуњавана одлуком број: 020-282/2015-01 од 05. јуна 2015. године, одлуком број: 020-349/2017-01 од 11. децембра 2017. године и одлуком број: 020-299/2020-01 од 24. септембра 2020. године

У ГО Вождовац се налази једино прихватилиште у Београду за одрасла и старија лица без дома, чији је капацитет 104 места. Прихватилиште пружа услугу смештаја којом се обезбеђује краткотрајан смештај и осигурава безбедност корисника, изналазе одржива решења за кризне ситуације, задовољавају основне потребе и обезбеђује приступ другим услугама.[95] Старије особе бораве у Дому пензионера „Вождовац“, студенти у студентском дому „4. април“, а студенти са инвалидитетом у дому „Мика Митровић“.[96]

У ГО Вождовац постоји Дневни боравак за децу са сметњама у делу општинског услужног центра[97] и Дневни боравак за децу и омладину са сметњама у развоју Вождовац-Јајинци, чији је капацитет 21 место.[98] Дом „Јован Јовановић Змај“ има 48 места за смештај деце и младих без родитељског старања и деце и младих са сметњама у развоју, а у дому се налази Прихватилиште за ургентну заштиту деце од злостављања и занемаривања, као и Јединица за смештај малолетних миграната.[99] Поред тога, на Вождовцу се налази и Дом за децу и омладину „Моша Пијаде“ који располаже са 48 места за смештај деце без родитељског старања,[100] као и Завод за васпитање деце и омладине „Васа Стајић“. Надаље, на Вождовцу је и Завод за збрињавање, васпитање, образовање, професионално оспособљавање и заштиту здравља деце и омладине у сукобу са законом и поремећајем у понашању, која има карактер васпитне установе, са укупан капацитетом од 51 места.[101]

Поред тога, у ГО постоје домови за старије,[102] а од 2018. године постоји центар за маргинализоване групе жена – Центар за мајке, чији је циљ да помогне економско оснаживање маргинализованих група жена.[103]

На основу података Градског центра за социјални рад – Одељење Вождовац у ГО Вождовац у 2020. години евидентирано је укупно 10.982 корисника социјалних услуга,[104] од тога мушкарци 5.204 (деца: 1.494, млади: 350, одрасли: 2.391, старији: 969) и жене 5.778 (деца: 1.176, млади: 346, одрасли: 2.619, старији:1.637)

---

[95] Опширније доступно на: https://prihvatiliste.com/%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B0/
[96] Образовање и наука, оп. цит.
[97] *Дневни боравак за децу у општини Вождовац*, Градска општина Вождовац, 22.07.2010. доступно на: https://vozdovac.rs/2010/07/22/dnevni-boravak-za-decu-u-opstini-vozdovac/?lng=cir
[98] Дневни боравак Вождовац, Центар за смештај и дневни боравак деце и омладине ометене у развоју, доступно на: https://www.centarbgd.edu.rs/dnevni-boravak-vozdovac/
[99] *РЈ Дом Јован Јовановић Змај*, Центар за заштиту одојчади, деце и омладине Београд, доступно на: http://zvecanska.org.rs/?page_id=3786
[100] Доступно на: http://zvecanska.org.rs/?page_id=3816
[101] Доступно на: http://www.zvdob.rs/
[102] Доступно на: http://www.ugcb.rs/o-nama/dom-vozdovac/; Приватни домови: https://www.mirandre.com/staracki-domovi/vozdovac, https://www.navidiku.rs/firme/staracki-domovi-za-stara-lica-vozdovac
[103] *На Вождовцу отворен Центар за маргинализоване групе жена*, Градска општина Вождовац, 17.04.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/04/17/na-vozdovcu-otvoren-centar-za-marginalizovane-grupe-zena/
[104] Подаци су добијени од ГО Вождовац у процесу израде ЛАП-а.

Помоћ у кући обезбеђена је за 435 корисника, Дневни боравак за одрасле особе са инвалидитетом користило је 52 корисника, Дневни боравак за децу и младе користило је 23 корисника, Свратиште је користило три корисника, услуга Лични пратилац обезбеђена је за 52 деце, а услуга Персонални асистент за девет особа, услуге прихватилишта за одрасле користило је 18 особа, а Прихватилиште за децу 15.

У 2020. години ГЦСР – Одељење Вождовац имало је 193 пријава за насиље у породици где су жртве биле деца и 215 пријава за одрасле жртве насиља[105]

У табели испод су представљени одређени показатељи у вези са социјалном заштитом у ГО Вождовац, упоређени са просеком у Републици Србији.

	Вождовац	**Република Србија**
Стопа деце која користе услуге смештаја (на 1000 деце)	2,2	4,8
Стопа деце у резиденцијалним установама (на 1000 деце)	0,7	0,5
Стопа деце у хранитељским породицама (на 1000 деце)	1,5	4,3
Удео корисника државних домова за старије који су старији од 65 година, у укупном броју старијих од 65 година (%)	0,4	0,4
Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупној популацији (%)	0,7	2,9
Удео корисника дечијег додатка у укупној популацији деце (%)	3,7	15,5
Удео корисника увећаног дечијег додатка у укупној популацији деце (%)	2,5	4,5
Удео корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица у укупној популацији (%)	0,5	0,5

Табела 7: одабрани показатељи из социјалне заштите [106]

Градска општина Вождовац има мањи удео корисника новчане социјалне помоћи, дечијег додатка и увећаног дечијег додатка у поређењу са просеком у Републици Србији.

Учеснице фокус групних дискусија указују да треба мењати и прилагођавати услуге које обезбеђује ЦСР, да услуге нису усклађене са потребама жена са инвалидитетом, од архитектонских баријера до промене приступа и свести о женама са инвалидитетом.

[105] Ибид.
[106] DevInfo baza, Вождовац, август 2021, DevInfo baza Република Србија, август 2021.

Такође, немају информације о томе да ли у ГО Вождовац постоје било какве услуге намењене женама у оквиру социјалне заштите заштите, те да су потребне едукације за жене у циљу њиховог информисања о правима које имају, уз константан рад на превенцији насиља према женама.

Фокус групне дискусије са женама у ГО Вождовац

Општина Вождовац је у периоду од 2016-2019. године организовала бесплатне једнодневне излете за пензионере и пензионерке.[107] У 2020. години организована је подела новогодишњих пакетића за сву децу са пребивалиштем на територији ГО Вождовац,[108] поводом Светског дана детета поклоњена су ауто седишта за бебе,[109] обележена је Дечија недеља различитим активностима у школама, а акценат је стављен на укључивање деце са инвалидитетом и сметњама у развоју, као и на децу без родитељског старања.[110] Крајем 2020. године Савет младих ГО Вождовац је поделио новогодишње пакетиће у Дому за децу и омладину „Јован Јовановић Змај".[111]

Од почетка марта 2020. године, ГО Вождовац је обезбедила 20.000 хуманитарних пакета грађанима старијим од 60 година, као и 2.000 пакета трудницама и породиљама. Крајем марта је упућена помоћ установама на Вождовцу, (нпр. Прихватилишту за стара и одрасла лица у Кумодрашкој),[112] а због епидемије ковида-19, волонтери су свакодневно одлазили у набавку основних животних намирница пензионерима којима је онемогућено кретање током ванредног стања.[113]

Грађани и грађанке Вождовца имају солидан приступ здравственој заштити, с обзиром да се у Београду налази 59 здравствених установа,[114] а стационарне здравствене установе у Београду

[107] *Вождовачки пензионери кренули на бесплатне излете,* Градска општина Вождовац, 18.05.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/05/18/vozdovacki-penzioneri-krenuli-na-besplatne-izlete/

[108] *Пријава за новогодишње пакетиће*, Градска општина Вождовац, 10.12.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/12/10/prijava-za-novogodisnje-paketice-2/

[109] *ГО Вождовац поклања ауто седишта вождовачким бебама*, Градска општина Вождовац, 20.11.2020, https://vozdovac.rs/2020/11/20/go-vozdovac-poklanja-auto-sedista-vozdovackim-bebama/

[110] *Пријатељи деце Вождовца организују онлајн дечију недељу*, Градска општина Вождовац, 07.10.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/10/07/prijatelji-dece-vozdovca-organizuju-onlajn-deciju-nedelju/
Дечија недеља на Вождовцу, Градска општина Вождовац, 05.10.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/10/05/decija-nedelja-na-vozdovcu/

[111] *Поклони за децу из Дома „Јован Јовановић Змај"*, Градска општина Вождовац, 24.12.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/12/24/pokloni-za-decu-iz-doma-jovan-jovanovic-zmaj/

[112] *Помоћ вождовачким установама*, Градска општина Вождовац, 25.03.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/03/25/pomoc-vozdovackim-ustanovama/

[113] *Мислимо на трудице и породиље, делимо 2000 пакета*, Градска општина Вождовац, 30.04.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/04/30/mislimo-na-trudnice-i-porodilje-podelili-smo-2000-paketa/

[114] 16 домова здравља, четири клиничко-болничка центра, три специјалне болнице, пет клиника, један клинички центар, 14 завода и института са стационаром, 12 завода без стационара, три завода за заштиту здравља и 124 апотека „Београд".

располажу са укупно 12.035 кревета.[115] Поред тога у Београду постоји и ради велики број приватних болница, поликлиника, ординација, лабораторија и апотека.

У табели испод су представљени одређени показатељи у вези са здравственом заштитом у ГО Вождовац, упоређени са просеком у Републици Србији.

	Вождовац	**Република Србија**
Број лекара	177	19.884
Број лекара на 1000 становника	1,0	2,9
Лекари – здравствена заштита деце (на 1000 становника)	1,3	1,5
Лекари – здравствена заштита школске деце и омладине (на 1000 становника)	0,7	0,7
Лекари – здравствена заштита одраслог становништва (на 1000 становника)	0,6	0,6
Лекари – здравствена заштита жена (на 1000 становника)	0,15	0,17
Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом	75,5	78,2
Проценат деце која су вакцинисана против дифтерије, тетануса и великог кашља у првој години живота	98,7	95,1
Проценат деце која су вакцинисана против малих богиња у првих 18 месеци живота	92,6	88,0

Табела 8: одабрани показатељи из здравствене заштите [116]

Ови подаци показују да је број лекара на 1000 становника у ГО Вождовац значајно мањи од републичког просека, а мањи је и број лекара у здравственој заштити деце и школске деце и омладине. С друге стране, веома је позитивно што је обухват деце обавезном вакцинацијом виши од републичког просека.

Дом здравља „Вождовац“ на дан 01.03.2021. године има 640 запослених на неодређено време, од тога је 559 медицинских радника (157 доктора медицине и специјалиста, 35 доктора стоматологије и специјалиста, четири фармацеута - биохемичара, 305 медицинских сестара - техничара са средњом и вишом школском спремом, 38 стоматолошких сестара са средњом и вишом школском спремом, 13 зубних техничара са средњом и вишом школском спремом и седам

[115] *Здравство*, Град Београд, Секретаријат за информисање, доступно на: https://www.beograd.rs/lat/zivot-u-beogradu/1510-zdravstvo/

[116] DevInfo база, Вождовац, август 2021. и DevInfo база, Република Србија, август 2021.

здравствених сарадника) и 81 запосленог немедицинскиог радника, док је број запослених на одређено време износи 61.[117] Ови подаци нису доступни разврстани по полу. Дом здравља је наставна база за обављање практичног дела наставе за ученике средње, више и високе медицинске школе, као и за студенте Медицинског факултета.[118]

Организационе јединице Дома здравља „Вождовац" одређене су Правилником о организацији и систематизацији послова и територијално су распоређене (огранак, здравствена станица, здравствена амбуланта).[119] Дом здравља је обављање послова организовао на функционалном и територијалном принципу. У циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности и контроле рада, у Дому здравља су успостављене следеће службе:[120] за здравствену заштиту одраслих становника; за здравствену заштиту жена; за здравствену заштиту деце и школске деце; за поливалентну патронажу; за здравствену заштиту радника; за стоматолошку здравствену заштиту; за лабораторијску, радиолошку и другу дијагностичку делатност; за физикалну медицину и рехабилитацију; за специјалистичко-консултативну делатност; за правне и економско-финансијске послове; за техничке и друге сличне послове и одељење за екологију.

У оквиру служби у Дому здравља „Вождовац" образована је мрежа просторно издвојених огранака, здравствених станица и здравствених амбуланти. Служба за здравствену заштиту одраслих становника у свом саставу организује рад Одељења за кућно лечење, негу и палијативно збрињавање, као и Центар за превентивне здравствене услуге (Саветовалиште за дијабетес и Саветовалиште за одвикавање од пушења). Служба за здравствену заштиту деце и школске деце у свом саставу организује и рад Развојног саветовалишта и Саветовалишта за младе. Служба за здравствену заштиту жена у свом саставу организује рад Саветовалишта за психофизичку припрему трудница. Служба за лабораторијску, радиолошку и другу дијагностичку делатност у свом саставу организује рад Одељења за лабораторијску дијагностику и Одсека за радиолошку, ултразвучну и другу дијагностичку делатност.

Здравствене услуге које се пружају у служби за здравствену заштиту жена су превентивни гинеколошки прегледи; скрининг/рано откривање рака грлић материце; превентивни преглед у

[117] Подаци су добијени од ГО Вождовац у процесу израде ЛАП-а.
[118] *О нама*, Дом здравља Вождовац, доступно на: http://www.dzvozdovac.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=441&Itemid=235
[119] У седишту Дома здравља, Огранку „Шумице", Огранку „ Др Александар Јеличић", Огранку „Рипањ- Центар", Здравственој станици „Јове Илића", Здравственој станици „Бањица", Здравстеној станици „Кумодраж I", Здравственој станици „Бели Поток I", Здравственој станици „Бели Поток II", Здравственој станици „Зуце", Здравственој станици „Јајинци", Здравственој станици „Степа Степановић", Здравственој станици „Војводе Степе", Здравственој амбуланти „Медаковић III", Здравственој амбуланти „Рипањ- Минел", Здравственој амбуланти „Рипањ- Прњавор", Здравственој амбуланти „Кумодраж II", Здравственој амбуланти „Кумодраж III", Здравственој амбуланти „Соко Штарк", Здравственој амбуланти ОШ „Филип Филиповић", Здравственој амбуланти ОШ „Бранислав Нушић", Здравственој амбуланти ОШ „Веселин Маслеша", Здравственој амбуланти ОШ „Бора Станковић", Здравственој амбуланти ОШ „Милан Ђ. Милићевић", Здравственој амбуланти ОШ „Васа Чарапић", Здравственој амбуланти „8. Београдске гимназије", Здравственој амбуланти „12. Београдске гимназије", Здравствена амбуланта „ЕМС"
[120] Ибид.

вези са планирањем породице; превентивни преглед трудница и контролни преглед трудница; првентивни преглед породиља; гинеколошки прегледи ради лечења.

Здравствене услуге које се пружају у служби за здравствену заштиту деце и школске деце су превентивни и контролни прегледи новорођенчади, одојчади и деце; превентивни и контролни прегледи школске деце и омладине; прегледи деце, школске деце и омладине ради лечења; спровођење имунизације, односно, вакцинације; услуге развојног саветовалишта; логопедски третман и индивидуални рад психолога са дететом и породицом.

Здравствене услуге које се пружају у служби за поливалентну патронажу су посета патронажне сестре новорођенчету и породиљи и осета патронажне сестре породици.

Служба за здравствену заштиту радника обавља све врсте прегледа радника који раде на радним местима са повећаним ризиком (медицинско сагледавање), прегледе возача аматера и професионалаца, издавања свих врста лекарских уверења по разним видовима, систематске и циљане прегледе запослених, оцену радне способности, професионалну орјентацију и селекцију, обуку из прве помоћи.[121]

У ДЗ Вождовац постоји:

- Развојно саветовалиште за мајке и децу;
- Саветовалиште за младе (индивидуално и групно);
- Саветовалиште за труднице и психофизичка припрема трудница;
- Саветовалиште за дијабетес;
- Саветовалиште за одвикавање од пушења;

Поред тога, у ДЗ Вождовац формиран је Тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања, који информише запослене о поступку у случају постојања сумње на занемаривање и злостављање и упознаје са показатељима занемаривања и злостављања и облицима занемаривања (емоционално, физичко, сексуално); спроводи медицинско збрињавање и заштиту од даљег занемаривања и злостављања и рехабилитацију деце; води адекватну евиденцију случајева занемаривања и злостављања и спроводи поступке превенције злостављања и занемаривања.[122]

Током 2020. године, ГО Вождовац је оценила сарадњу са ДЗ Вождовац као добру, а као један од приоритета општине је развој здравствене заштите и унапређење здравствених услова.[123]

У периоду од 2017. до 2019. године у ГО Вождовац спроведен је низ бесплатних превентивних прегледа[124] и различитих трибина и активности.[125]

---

[121] Ибид.
[122] Ибид.
[123] *Унапређење здравствених услова на Вождовцу*, Градска општина Вождовац, 13.10.2020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/10/13/unapredjenje-zdravstvenih-uslova-na-vozdovcu/

Мишљења испитаница о квалитету здравствене заштите су подељена, око једне трећине је задовољно, а исто толико незадовољно квалитетом здравствене заштите.
Више од половине испитаница редовно одлази на контролне прегледе, само када је неопходно 39,2%, а око 10% испитаница скоро никада не посећује лекара. Око 60% испитаница иде на редовне гинеколошке прегледе, 28% испитаница иде само кад је неопходно, док 11,8% скоро никада не иде гинекологу.

Учеснице фокус групних дискусија указују да у ГО Вождовац нема организованих превентивних прегледа, осим мамографије једном годишње; да недостаје едукација за жене на тему здравља; да углавном мора да се иде у приватне клинике, посебно ако је нешто хитно јер се предуго чека на прегледе и нема довољно медицинског кадра; да се веома мало ради на превенцији одређених болести.

Као кључни проблем у вези са здављем и здравственом заштитом жена наведени су: предуго чекање на прегледе (код гинеколога, кардиолога и ендокринолога), мањак особља, нестручност и непосвећеност пацијенткињама.

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

4.6. Насиље према женама и безбедност жена

У циљу успостављања и развоја нових начина сарадње између полиције и грађана, заједнице и институција, а због повећања личне и колективне безбедности, 2016. године формиран је

---

[124] *Акција бесплатних превентивних прегледа у недељу 22. децембра*, Градска општина Вождовац, 20.12.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/12/20/akcija-besplatnih-preventivnih-pregleda-u-nedelju-22-decembra/; *Превентивни прегледи у насељу Браћа Јерковић*, Градска општина Вождовац, 22.07.2019, доступно на: https://vozdovac.rs/2019/07/22/preventivni-pregledi-u-naselju-braca-jerkovic/
Ултразвучни прегледи дојки у Јајинцима, Градска општина Вождовац, 7.11.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/11/07/ultrazvucni-pregledi-dojki-u-jajincima/; *Превентивни прегледи у ДЗ „Вождовац" поводом Светског дана срца*, Градска општина Вождовац, 25.09.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/09/25/preventivni-pregledi-u-dz-vozdovac-povodom-svetskog-dana-srca/
Бесплатна контрола шећера и други прегледи ДЗ „Вождовац", Градска општина Вождовац, 02.02.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/02/02/besplatna-kontrola-secera-u-krvi-u-dz-vozdovac/
У недељу превентивни прегледи у ДЗ „Вождовац", Градска општина Вождовац, 21.09.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/09/21/u-nedelju-preventivni-pregledi-u-dz-vozdovac/
Бесплатни превентивни прегледи у ДЗ "Вождовац", Градска општина Вождовац, 23.02.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/02/23/besplatni-preventivni-pregledi-u-dz-vozdovac/
Гинеколошки прегледи – најбоља превенција рака грлића материце, Градска општина Вождовац, 20.02.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/02/20/ginekoloski-pregledi-najbolja-prevencija-raka-grlica-materice/; *Прегледано око 200 Вождовчана у акцији бесплатних прегледа*, Градска општина Вождовац, 16.10.2017, доступно на:https://vozdovac.rs/2017/10/16/pregledano-oko-200-vozdovcana-u-akciji-besplatnih-pregleda/
[125] *Трибина здрави и лепи*, Градска општина Вождовац, 29.01.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/01/29/tribina-zdravi-i-lepi/; *Радионице у сусрет здрављу*, Градска општина Вождовац 17.01.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/01/17/radionice-u-susret-zdravlju/; *Трибина о мерама превенције шећерне болести* , Градска општина Вождовац,19.12.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/12/19/tribina-o-merama-prevencije-secerne-bolesti/

Општински савет за безбедност са циљем ангажовања релевантних субјеката у решавање безбедносних проблема ГО Вождовац у складу са стратегијом полиције у заједници које је донело Министарство унутрашњих послова.[126] У састав савета били су укључени председник општине, начелник ОУП-а Вождовац, директор Дома здравља, директор Центра за социјални рад, председник Другог основног јавног тужилаштва, председник Актива школа, представник Управе градске општине и представник Клуба привредника са територије Општине. Актуелни сазив Савета за безбедност образован је 4. марта 2021. године, а у савет су укључени представници полиције, тужилаштва, основних и средњих школа предшколске установе, дома здравља и центра за социјални рад. На састанцима Савета за безбедност разматра се актуелна безбедносна ситуација у ГО Вождовац, са циљем унапређења личне и колективне безбедности.

Током 2017. и 2018. године спроведен је низ активности у ГО Вождовац у вези са насиљем према женама и насиљем у породици: трибина о препознвању и заустављању насиља према женама;[127] низ трибина „Да се не понови“ у организацији Савета за безбедност Вождовца,[128] на којима је истакнуто да ГО и Савет највише могу да допринесу у превенцији насиља и економском оснаживању жртава насиља, обезбеђивањем обука за посао.[129] Савет за безбедност ГО Вождовац је веома активан, због чега је добио и похвалу ОЕБС-а који је подржао и финансирао пројекат превенције насиља у 2017. години.[130]

У 2020. години забележено је 193 пријављених случајева насиља према деци и 175 пријављених случајева породичног насиља према женама,[131] док је стопа деце (6-17 година) у сукобу са законом износила 6 (на 1000 деце), што је пораст у односу на 2018. годину.[132]

Према подацима доступним из медија за 2020. годину, на подручју Другог основног јавног тужилаштва у Београду, које је надлежно и за Вождовац,[133] забележен је пад пријављених

---

[126] *Одржан први састанак општинског Савета за безбедност*, Градска општина Вождовац, 22.09.2016, доступно на: https://vozdovac.rs/2016/09/22/odrzan-prvi-sastanak-opstinskog-saveta-za-bezbednost/

[127] *Ми јавно разговарамо о насиљу над женама*, Градска општина Вождовац, 08.02.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/02/08/mi-javno-razgovaramo-o-nasilju-nad-zenama/?lng=lat

[128] *Трибина о насиљу у породици у Кумодражу*, Градска општина Вождовац, 02.12.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/12/02/tribina-o-nasilju-u-porodici-u-kumodrazu/; *Трибина о насиљу у породици „Да се не понови“ на Бањици*, Градска општина Вождовац, 24.10.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/10/24/tribina-o-nasilju-u-porodici-da-se-ne-ponovi-na-banjici/; *Насиље у породици није приватна ствар*, Градска општина Вождовац, 25.10.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/10/25/nasilje-u-porodici-nije-privatna-stvar/; *Насиље у породици може бити спречено*, Градска општина Вождовац, 22.09.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/09/22/nasilje-u-porodici-moze-biti-spreceno/

[129] *Бесплатна обука за жртве насиља у породици*, Градска општина Вождовац, 20.09.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/09/20/tribina-da-se-ne-ponovi/

[130] *ОЕБС похвалио општину Вождовац за едукацију о борби против породичног насиља*, Градска општина Вождовац, 26.10.2017, доступно на: https://vozdovac.rs/2017/10/26/oebs-pohvalio-opstinu-vozdovac-za-edukaciju-o-borbi-protiv-porodicnog-nasilja/

[131] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.

[132] Ибид.

кривичних дела породичног насиља за више од 30%.[134] У 2019. години поднето је 415 кривичних пријава за кривично дело насиље у породици, а у 2018. години 654 кривичне пријаве. Од укупног броја процесуираних кривичних пријава за кривично дело насиље у породици у 2019. години, мање од једне четвртине је одбачено као неосноване, притвор је био одређен према 120 учинилаца породичног насиља, а изречено је 515 хитних мера удаљења из стана и забране приласка и комуникације.[135]

Када је реч о безбедности жена, око половине испитаница се осећа безбедно на Вождовцу (48%), а другу половину подједнако чине испитанице које нису сигурне (25,5%) или се не осећају безбедно (24,5%).

Учеснице фокус групних дискусија, поред насиља према женама, које је озбиљан безбедносни проблем жена, указују и на друге проблеме са којима се суочавају: недовољна осветљеност (Бањичка шума и паркови), небезбедна места на Бањици, Медаковићу и Браће Јерковић, а посебно код Маринкове баре. Указују на проблем паса луталица, на непрописно паркирана возила која представљају проблем за жене са инвалидитетом и мајке са малом децом, на нападе у градском превозу и парковима, на алкохолизам и злоупотребу психоактивних супстанци.

Када је реч о присутности криминала у општини Вождовац 56,8% испитаница сматра да је подједнако присутан као и у другим општинама, 34,7% сматра да је више присутан.

У вези са побољшањем безбедности жена и девојчица у ГО Вождовац, испитанице сматрају да је неопходно појачавање полицијских патрола на улицама (50%), организовање едукација на тему безбедности жена (40,6%) и појачавање уличне расвете (32,3%).

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

4.7. Друге теме од значаја за положај жена у општини Вождовац

У ГО Вождовац број одборница у Скупштини општине износи 40%, у складу са изборном квотом за мање заступљени пол. Проценат бирача који су гласали на изборима за одборнике скупштина

[133] *Надлежност*, Друго основно јавно тужилаштво у Београду, 27.01.2018, доступно на: https://drugo.os.jt.rs/nadleznost/

[134] Тањуг, Пад кривичних дела породичног насиља у неким београдским општинама, Б92, 03.01.2020, доступно на: https://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2020&mm=01&dd=03&nav_category=12&nav_id=1637697

[135] Ибид.

општина и градова 2020. године је 35,4%.[136] Председник скупштине и секретар скупштине Вождовац су мушкарци, а заменик председника и заменик секретара скупштине су жене.[137]

Што се извршних органа тиче, општина Вождовац има председницу, заменика председника општине, једног помоћника и две помоћнице председнице општине. Поред тога, има и председницу већа, заменика председнице Већа, седам чланова и четири чланице већа.[138] Управа ГО Вождовац има начелника и заменицу начелника.[139] Што се руководилаца одељења и служби тиче, заступљеност полова је 29% мушкараца и 71% жена,[140] док запослених државних службеника и намештеника има 35% мушкараца и 65% жена.[141] Од укупно четири установе, у једној је директор/в.д. директор мушкарац, док су у друге три директорке. У све четири установе у управним и надзорном одбору заступљеност полова је 50%.[142]

Скупштина општине Вождовац оснива стална и повремена радна тела ради разматрања појединих питања из своје надлежности. Стална радна тела Скупштине су савети и комисије:[143] Савет за младе; Савет за заштиту животне средине; Савет за културу и информисање; Савет за образовање, спорт и омладину; Савет за здравство, социјалну и дечју заштиту; Савет за енергетику, саобраћај и телекомуникације; Савет за управу и локалну самоуправу и Савет за пољопривреду, као и Комисија за равноправност полова; Комисија за организацију и нормативна акта; Комисија за административна и мандатна питања; Комисија за представке и жалбе; Комисија за урбанизам и комунално стамбене делатности и Комисија за привреду, буџет и финансије.

---

[136] *DevInfo база*, Вождовац, август 2021.
[137] *Скупштина Градске општине Вождовац заступљеност полова* са пресеком стања на дан 22.05.2020. године; *Скупштина Градске општине Вождовац заступљеност полова* са пресеком стања на дан 31.12.2020.године
[138] *Извршни органи Градске општине Вождовац заступљеност полова* са пресеком стања на дан 31.12.2020.године
[139] *Управа Градске општине Вождовац заступљеност полова* са пресеком стања на дан 31.12.2020.године
[140] *Руководиоци одељења, служби и шеф кабинета заступљеност полова* са пресеком стања на дан 31.12.2020.године
[141] *Запослени државни службеници и намештеници заступљеност полова* са пресеком стања на дан 31.12.2020.године
[142] *Установе и предузеће заступљеност полова* са пресеком стања на дан 23.04.2021.године
[143] *Информатор о раду*, Градска општина Вождовац, 2021, доступно на: https://vozdovac.rs/wp-content/uploads/2021/01/%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80-%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%83-%D0%93%D0%9E-%D0%92%D0%BE%D0%B6%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86-%D0%B0%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD-20.01.2021.-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B5-%D1%9B%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0.pdf

У општини Вождовац постоји Канцеларија за привреднике, која је отворена 2013. године,[144] са циљем да предузетницима олакша све административне послове и омогући брзо добијање неопходних дозвола, да их информише о актуелним програмима и фондовима и помогне у решавању осталих проблема.[145] Клуб привредника општине Вождовац постоји од 2014. године у згради општине, као и Шалтер за предузетништво.

Локални омбудсман ГО Вождовац је жена, као и њена заменица. Жене су на челу Дома културе „Рипањ“ и Установе културе „Бели поток“. У установи „Вождовачки центар Шумице“ укупно има 15 запослених (10 мушкараца и пет жена), а у установи културе и образовања „Народни универзитет Светозар Марковић“ укупно има шест запослених (три мушкарца и три жене). У ЈП „Пословни центар Вождовац“ укупно има 10 запослених, од тога шест мушкараца и четири жене, а на челу предузећа је директор.

Више од половине испитаница (55,2%) није сигурно у вези са степеном учешћа жена у локаланој самоуправи, 22,9% је задовољно, док је незадовољних учешћем жена 15,6%. Преко 80% испитаница не зна колико има жена у Скупштини општине, а преко 70% не зна да ли у општини постоји неко тело које се бави правима жена и родном равноправношћу.

Веома је мало учешће испитаница у политичком и јавном животу, углавном нису чланице ниједне странке, не учествују у раду синдиката, невладиних организација, културно-уметничких друштава. Само 2% испитаница су раније учествовале у неким консултативним процесима приликом креирања јавних политика. С друге стране, преко половине испитаница нема жељу да активно учествује у процесу доношења одлука у ГО Вождовац, а око једне петине би желело да активније учествује. Оне које би желеле да се активније укључе, наводе да нису имале довољно времена и да имају превише обавеза око породице и посла.

Учеснице фокус групних дискусија сматрају да жене немају довољно права ни моћи, како у приватној сфери, тако и на јавним функцијама, као и да су често уцењене и да наилазе на многе баријере на које мушкарци не наилазе. С друге стране, сматрају да би свима у општини било боље када би било више жена на управљачким позицијама и на местима где се доносе одлуке. Сматрају да су одређене групе жена (Ромкиње, жене са инвалидитетом) у још лошијем положају, те да нема простора за њихову партиципацију, осим у удружењима.

Испитанице сматрају да треба да постоји више удружења жена, које ће бити подршка једне другима, као и да су неопходне додатне обуке и боља информисаност о процесима и начинима за укључивање у политички и друштвени живот. Такође, испитанице указују да многе жене немају довољно времена и да нису мотивисане за преузимање додатних

[144] *Отворена Канцеларија за привреднике у општини Вождовац*, Градска општина Вождовац, 23.09.2013, доступно на: https://vozdovac.rs/2013/09/23/otvorena-kancelarija-za-privrednike-u-opstini-vozdovac/
[145] Сарадња Општине Вождовац и привредника, Град Београд, 02.08,2017, доступно на: http://www.beograd.rs/lat/beoinfo/1738054-saradnja-opstine-vozdovac-i-privrednika/

обавеза.

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

У марту 2021. године, 22 градоначелнице и председнице општина у Србији, међу којима и председница општине Вождовац потписале су Повељу женске солидарности којом су се обавезале да ће сарађивати и заједнички деловати у циљу достизања пуне родне равноправности у Србији, без обзира на своју партијску припадност, што представља први корак у оснивању Мреже градоначелница и председница општина у Србији.[146]

Крајем марта 2021. године одржан је састанак тима за сарадњу са цивилним сектором и представницима удружења и локалних иницијатива,[147] на након тога је објављен позив за састанке са представницима националних мањина, као и са удружењима која се баве културним, социјалним, спортским и другим темама и активностима.[148] Поводом 8. марта – Међународног дана жена, 2018, 2019. и 2020. године, признања су добиле најуспешније жене са Вождовца, које су се истакле својим радом у оквиру професије којом се баве и постигнутим пословним резултатима у својим предузећима, школама и другим институцијама и јавним установама и тиме допринеле бољитку и напретку друштва у целини.[149]

По питању културног живота, за ГО Вождовац нема података о позориштима и биоскопима, према подацима из 2019, а постоји један музеј који је у 2019. години имао 430 посетилаца.[150] Културни живот одвија се како у градском језгру, тако и у приградским насељима у склопу домова културе.

Општина је организовала манифестације „Дани културе блиских земаља“ на којима су амбасадори представили и промовисали културу, традицију и обичаје својих земаља кроз разноврсне програме. Поред тога, ГО Вождовац је оснивач галерије „Бели анђео“, организује

---

[146] *Градоначелнице и председнице општина у Србији потписале Повељу женске солидарности*, Градска општина Вождовац, 05.03.2021, доступно на; https://vozdovac.rs/2021/03/05/gradonacelnice-i-predsednice-opstina-u-srbiji-potpisale-povelju-zenske-solidarnosti/

[147] *ГО Вождовац организовала састанак тима за сарадњу са цивилним сектором и представницита удружења и локалних иницијатива*, Градска општина Вождовац, 29.03.2021, доступно на: https://vozdovac.rs/2021/03/29/go-vozdovac-organizovala-sastanak-tima-za-saradnju-sa-civilnim-sektorom-i-predstavnicima-udruzenja-i-lokalnih-inicijativa/

[148] *Отворен позив свим удружењима грађана и локалним иницијативама за сарадњу*, Градска општина Вождовац, 30.03.2021, доступно на: https://vozdovac.rs/2021/03/30/otvoren-poziv-svim-udruzenjima-gradjana-i-lokalnim-inicijativama-za-saradnju/

[149] *Уручена признања најуспешнијим женама са Вождовца*, Градска општина Вождовац, 8.03.2019. доступно на: https://vozdovac.rs/2019/03/08/urucena-priznanja-najuspesnijim-zenama-sa-vozdovca/
Пријем најуспешнијих Вождовчанки поводом дана жена, Градска општина Вождовац, 08.03.2018, доступно на: https://vozdovac.rs/2018/03/08/prijem-najuspesnijih-vozdovcanki-povodom-dana-zena/
Свечани пријем у општини поводом дана жена, Градска општина Вождовац 06.032020, доступно на: https://vozdovac.rs/2020/03/06/svecani-prijem-u-opstini-povodom-dan-zena/

[150] DevInfo база, Вождовац, август 2021.

концерте који су до сада углавном били хуманитарног карактера, а редовне културне активности одвијају се у Установи „Вождовачки центар – Шумице“, укључујући програме за младе, омладински „Театар 13“, промоције књига, позоришне представе, изложбе слика, литерарна и ликовна такмичења, школе глуме, плеса, калиграфије и певања. „Вождовачке летње вечери“ су традиционална манифестација која се одржава током летњег распуста, када се одржавају бесплатне представе за децу, концерти забавне музике, изложбе и књижевне вечери у атријуму. Вождовац своју културу и традицију негује и чува кроз активности више културно-уметничких друштава, као и организовањем свечане академије у част војводе Степе Степановића, у његовој родној кући у Кумодражу.[151]

Више од половине испитаница (55,1%) сматра да у ГО Вождовац нема довољно културних дешавања, док је једна петина испитаница задовољна културном понудом у општини. Велики број испитаница (64,6%) није присуствовао ниједној културној манифестацији у последњих годину дана. Наводе да недостају представе за децу и одрасле, пројекције филмова, изложбе, концерти, књижевне вечери, дебате.

Учеснице фокус групних дискусија указују да је мало културних садржаја, али и да жене немају довољно времена за културна догађања због других обавеза, као и да веома често немају финансијских средстава за позориште или биоскоп. Указано је и да већина културних садржаја није приступачна женама са инвалидитетом. Такође, сматрају да је потребно боље промовисати културна дешавања у ГО Вождовац, како би информације биле доступне свим женама.

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

Спортови који су присутни на Вождовцу су фудбал, кошарка, рукомет, тенис, атлетика, бициклизам, бокс, џудо, теквондо, шах, стони тенис и стрељаштво. Стадион ФК Вождовац налази се на крову Тржног центра у Заплањској улици, а активан је и ФК Рад, који има женски тим.[152] Од 2010. године направљено је и реконструисано више од 40 нових дечијих игралишта, теретана на отвореном и спортских терена. Међу многобројним спортским такмичењима које подржава ГО Вождовац, два најзначајнија су турнир у малом фудбалу „Трофеј Вождовца“ и међународни карате турнир „Nippon Top 10“.[153]

Установа “Вождовачки центар – Шумице” има велику спортску дворану, са 1.000 места за седење и ВИП ложом, намењену за рукомет, кошарку, одбојку, стони тенис, мали фудбал и борилачке спортове, као и свлачионице, салу за тренинге, столове за стони тенис, теретану и фитнес салу. Центар има свечану (биоскопску) салу и прес-салу. У овим просторијама се организују школе и курсеви стоног тениса, аеробика, уметничког плеса, мачевања, аикида, каратеа.

[151] *Култура*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/kultura/
[152] Доступно на: http://fkrad.rs/zfk-rad/
[153] *Спорт*, градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/sport/

Установа спортски центар „Вождовац" има затворени олимпијски базен и трибине са 2.000 седишта, као и два отворена олимпијска базена и шест тениских терена. Центар пружа оптималне услове за такмичења на води – ватерполо, пливање и синхроно пливање. У његовом саставу су медицински центар, сауна и хидромасажа. У оквиру другог дела спортског центра, комплетно је реновиран блок свлачионица са свим пратећим просторијама, замењене су столице на трибинама, сређена је мала сала, сала за бокс, трим-кабинет и теретана.

Спортски савез Градске општине Вождовац основан је 2015. године, а прва активност је била обезбеђивање услова за организацију школских спортских такмичења у 2018. години.[154] Стални задатак СС ГО Вождовац је омасовљавање чланства које сада има 68 чланова.[155] Спортске секције су: кошарка, атлетика, фудбал, тенис, фитнес, женски спортови, школски спортови, пливање, борилачки спортови, теретане. На интернет презентацији СС ГО Вождовац редовно се објављују јавни позиви,[156] а постоји и могућност за пријаву деце на бесплатни спорт.[157]

Више од половине испитаница (52,1%) не зна да ли у општини постоје женски спортски клубови, а преко 90% испитаница уопште није укључено у активности неког спортског клуба, ни професионално, ни рекреативно. Такође, велики број испитаница (66,7%) није сигуран какви су услови за бављењем спортом жена, док 58,9% испитаница не зна да ли постоје рекреативни програми за жене у општини.

Учеснице фокус групних дискусија указују да у општини има спортских садржаја за децу, али не и за жене, као и да је проблем то што већина тих активности мора да се плати. Зелене површине нису уређене и нема стаза за пешаке и бициклисте. Иако постоје одређени термини за особе са инвалидитетом, напоменуто је да је то урађено на иницијативу организација цивилног друштва, као да и даље многи простори и објекти за спорт и рекреацију нису приступачни.

На питање шта недостаје у погледу спорта, односно, бављења жена спортом и/или рекреацијом, наводе се спортски објекти (центри и базени), уређене површине и паркови са справама за вежбање, трим стазе, више бесплатних спортских садржаја за жене (фитнес, пилатес, плес, јога...), излети по стазама здравља.

Фокус групне дискусије и анкета са женама у ГО Вождовац

Осим спорта и културе, туризам такође има потенцијала за развој. На територији Вождовца се налазе археолошка налазишта у насељу Чаршија у Рипњу и Усек на Бањици, која припадају неолитском периоду и који су проглашена непокретним културним добрима, а пописано је преко 20 локалитета која су истраживали археолози, а који говоре о траговима живота из античког

[154] Спортски савез ГО Вождовац, доступно на: https://www.ssgovozdovac.rs/o-nama/osnivanje
[155] Спортски савез ГО Вождовац - Списак чланова, доступно на: https://www.ssgovozdovac.rs/media/EVID_CLANOVA__SSGOV-za_sajt.pdf
[156] Доступно на: https://www.ssgovozdovac.rs/vesti, https://www.ssgovozdovac.rs/javni-pozivi
[157] Доступно на: https://www.ssgovozdovac.rs/besplatan-sport

периода.[158] Спомен подручја на територији општине Вождовац су: Стрелиште у Јајинцима, Бањички логор, споменик Незнаном јунаку на Авали, споменик совјетским ратним ветеранима, споменик војводи Степи Степановићу и музејски комплекс његове родне куће у Кумодражу,[159] као и споменик Васи Чарапићу.

Остале туристичке локације су хотел на Авали из 1928. године, Стара механа у Кумодражу која датира из 1836. године и иконостас цркве Светог Јована Крститеља на Централном гробљу који је под заштитом УНЕСКА.[160] Значајну улогу у очувању културно-историјског наслеђа има удружење за културу, уметност и међународну сарадњу „АДЛИГАТ" са Бањице које у свом саставу има два музеја - Музеј књиге и Музеј српске књижевности, а у Раковица селу се налази и Музеј опанчарства.[161] На територији општине Вождовац се налази укупно 13 православних храмова.[162]
На територији општине Вождовац налази се велики број смештајних капацитета, а укупни хотелски капацитети су око 2.000 лежајева у хотелима са 3 и 4 звездице.[163] Поред тога, у насељу Рипањ постоји једно категорисано сеоско туристичко домаћинство „Клуб вила Авала". Велики је број ресторана који се налазе на територији Вождовца, на 12 километара од центра Београда примењен је концепт гастрономске понуде базиране на самосталној еколошкој производњи „Еко Парк", док се у подножју Авале налази се и неколико приватних винарија што представља потенцијал за развој винског туризма. На територији општине Вождовац се налази и седам тржних центара.[164]

Што се тиче локалних медија, постоји портал vozdovacinfo.rs,[165] а ГО Вождовац сарађује са националним и градским медијима. На територији општине Вождовац има 1.602 регистрованих удружења грађана,[166] која се баве различитим темама: децом, особама са инвалидитетом, младима, пензионерима итд. Надаље, општина Вождовац редовно објављује јавне позиве[167] и конкурсе,[168] али и јавне позиве које расписује Град Београд,[169] као и остала важна обавештења.[170]

---

[158] *Културно историјско наслеђе,* Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/kulturno-istorijsko-nasledje/
[159] Ибид.
[160] Ибид.
[161] Ибид.
[162] *Православни храмови Вождовца*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/pravoslavni-hramovi-vozdovca/
[163] На општини се налази и око 60 смештајних јединица категоризованог приватног смештаја са око 150 лежајева. Смештај је концентрисан претежно у урбаном делу општине.
[164] Доступно на: https://www.planplus.rs/adresar/vozdovac/trzni-centri
[165] Доступно на: https://vozdovacinfo.rs/
[166] Агенција за привредне регистре, доступно на: https://pretraga2.apr.gov.rs/unifiedentitysearch
[167] *Јавни позиви и планови*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/javni-pozivi-i-planovi/
[168] *Конкурси 2021*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/konkursi/
[169] *Јавни конкурс за финансирање пројеката које реализују удружења из области социјалне заштите на територији Града Београда у 2021. Години*, Градска општина Вождовац, 15.03.2021, доступно на: https://vozdovac.rs/2021/03/15/javni-konkurs-za-finansiranje-projekata-koje-realizuju-udruzenja-iz-oblasti-socijalne-zastite-na-teritoriji-grada-beograda-u-2021-godini/

5. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ

Анализа стања родне равноправности у ГО Вождовац показује да постоје одређени проблеми и изазови, односно, могућности за побољшање, као и да је ГО Вождовац чврсто решена да се посвети овим изазовима и да омогући побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности.

На основу резултата анализе тренутног стања, а имајући у виду да је општи циљ овог документа побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности у ГО Вождовац, дефинисани су посебни стратешки циљеви и активности које ће у периоду важења акционог плана допринети остварењу постављених циљева. Посебни стратешки циљеви односе се на увођење родне перспективе у све локалне политике, мере и активности финансиране из буџета ГО Вождовац; спровођење политике једнаких могућности и смањивање постојећих неједнакости; унапређење квалитета живота у општини, кроз унапређење услуга социјалне заштите; побољшање доступности и квалитета здравствене заштите; подршка запошљавању и самозапошљавању жена; унапређење безбедности свих грађана и смањивање насиља према женама, као и унапређење квалитета живота у ГО Вождовац.

ОПШТИ ЦИЉ:

Побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности у ГО Вождовац.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

1. Увођење родне перспективе у све локалне политике, мере и активности финансиране из буџета ГО Вождовац.
2. Спровођење политике једнаких могућности и смањивање постојећих неједнакости између жена и мушкараца у (само)запошљавању, економским мерама и подстицајима, као и унапређење квалитета и доступности здравствене и социјалне заштите;
3. Унапређење безбедности свих грађана, а посебно жена у заједници;
4. Унапређење квалитета живота у ГО Вождовац , а посебно унапређење квалитета живота жена, укључујући жене из вишеструко дискриминисаних група.

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројекта од јавног интереса у области заштите животне средине на територији Града Београда у 2021. години, Градска општина Вождовац, 03.03.2021, доступно на: https://vozdovac.rs/2021/03/03/javni-konkurs-za-finansiranje-i-sufinansiranje-projekta-od-javnog-interesa-u-oblasti-zastite-zivotne-sredine-na-teritoriji-grada-beograda-u-2021-godini/

[170] *Разна обавештења*, Градска општина Вождовац, доступно на: https://vozdovac.rs/razna-obavestenja/

ПОСЕБНИ ЦИЉ 1. Увођење родне перспективе у све локалне политике, мере и активности финансиране из буџета ГО Вождовац

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок	Потребни ресурси
Унапређење родне статистике	Усвајање одлуке о родној статистици/евиденцијама по полу и старосном добу у складу са Законом о родној равноправности	Усвојена одлука	Доступни сви подаци разврстани по полу и старосном добу	Г.О., Комисија за РР, лице задужено за РР		2022	Буџет Г.О.
	Информисање свих локалних институција, установа и ЈП о вођењу родне статистике/евиденције по полу и старосном добу	Број органа, институција, установа и предузећа који воде родну статистику и евиденције по полу и старосном добу	Доступни сви подаци разврстани по полу и старосном добу	Г.О., Комисија за РР	Директор и установа, институција и ЈП	2022	Буџет Г.О.

	Информисање свих локалних институција, установа и ЈП о обавезама из Закона о родној равноправности и активностима из ЛАП-а	Број информисаних органа, институција, установа и предузећа	Установе и предузеће испуњавају обавезе из ЗРР и активно учествују у реализацији активности ЛАП-а	Г.О., Комисија за РР	Директор и установа, институција и ЈП	2022	Буџет Г.О.
Увођење родне перспективе у рад Г.О.	Израда плана управљања ризицима од повреде родне равноправности	Израђен план	Г.О. испуњава обавезе из ЗРР и адекватно управља ризицима од повреде родне равноправности	Г.О., Комисија за РР, лице задужено за РР		2022	Буџет Г.О.
	Прикупљање и анализа родних података приликом израде стратешких докумената акционих планова и других докумената Г.О.	Доступне/израђене родне анализе	Г.О. има податке о родним неједнакостима у областима у којима се израђују локална стратешка и друга документа	Управа Г.О. (сви запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР, руководиоци одељења	Установе и ЈП, ОЦД	Од 2022. Континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Укључивање родне	Број стратешких	Г.О. боље одговара на	Управа Г.О. (сви	Установе и ЈП,	Од 2022. Континуи	Буџет Г.О.

	перспективе у сва стратешка документа, акционе планове и друге документе Г.О.	докумената, акционих планова и других докумената Г.О. у које је укључена родна перспектива	потребе свих грађана и грађанки	запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР, руководиоци одељења	ОЦД	ирано	
	Постављање услова/критеријума укључивања родне перспективе у све конкурсе које финансира Г.О.	Број конкурса Г.О. у којима је услов/критеријум укључивање родне перспективе	Г.О. боље одговара на потребе свих грађана и грађанки	Управа Г.О. (сви запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР, руководиоци свих одељења, одељења за буџет и финансије, одељења за пројекте		Од 2022. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Увођење родно осетљивог језика у документа Г.О. у зависности од примене Закона	Број докумената Г.О. у којима се користи родно осетљив језик	Г.О. доследно користи родно осетљив језик у интерној и екстерној комуникацији	Г.О. (сви запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР		Од 2024. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
Подизање капацитета запослених у	Едукација на тему родне равноправности	Број организованих обука годишње	Подигнути су капацитети запослених у	Комисија за РР, лице задужено за	Координационо тело за	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

Општини	и увођења родне перспективе за запослене у Општини	Број запослених који су похађали обуке, по полу Проценат запослених који су повећали ниво знања, по полу	Општини за бављење питањима родне равноправности и увођења родне перспективе у рад Г.О.	РР, сви запослени у Г.О.	родну равноправност (КТРР) СКГО ОЦД		
	Едукација запослених у Г.О. о специфичности положаја одређених група жена које су у ризику од вишеструке дискриминације	Број организованих обука годишње Број запослених који су похађали обуке, по полу Проценат запослених који су повећали ниво знања, по полу	Повећана информисаност и подигнути капацитети запослених у Г.О. о специфичности положаја одређених група жена које су у ризику од вишеструке дискриминације	Комисија за РР, лице задужено за РР, сви запослени у Г.О.	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) Повереник за заштиту равноправности (ПЗР) СКГО ОЦД	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Едукација запослених о дискриминацији	Број организованих обука годишње	Подигнути капацитети запослених у	Комисија за РР, лице задужено за	Координационо тело за	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

	на раду, сексуалном узнемиравању и мобингу	Број запослених који су похађали обуке, по полу Проценат запослених који су повећали ниво знања, по полу	Г.О. о дискриминацији на раду, сексуалном узнемиравању и мобингу	РР, сви запослени у Г.О.	родну равноправност (КТРР) Повереник за заштиту равноправности (ПЗР) СКГО ОЦД		
Оснаживање локалних механизама за родну равноправност	Обуке за чланове Комисије за родну равноправност и лице задужено за родну равноправност	Број обука годишње Број чланова комисије који су похађали обуке, по полу Проценат чланова комисије који су повећали ниво знања, по полу	Чланови Комисије за родну равноправност и лице задужено за родну равноправност повећали ниво компетенција за питања у вези са родном равноправношћу	Комисија за родну равноправност Лице задужено за родну равноправност	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) Повереник за заштиту равноправности (ПЗР) СКГО ОЦД	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

Успостављање сарадње свих актера у Г.О. задужених за родну равноправност	Број институција, установа и ЈП Број одржаних састанака годишње	Успостављена сарадња свих актера у Г.О. задужених за родну равноправност доприноси ефикасности мера и активности које се спроводе у Г.О. на тему родне равноправности	Комисија за родну равноправност Лице задужено за родну равноправност	Лица задужена за родну равноправност у институцијама, установама и ЈП	Од 2022. Континуирано	Буџет Г.О.
Иницијативе механизама за родну равноправност на побољшању родне равноправности у Г.О.	Број иницијатива годишње Број институција, установа, ЈП који су поднели иницијативе	Механизми за родну равноправност боље одговарају на потребе грађана и грађанки Г.О.	Механизми за родну равноправност у Г.О., установама, институцијама и ЈП		Од 2023. континуирано	Буџет Г.О.

Креирање механизма сарадње локалних механизама за родну равноправности и ОЦД	Успостављен механизам сарадње	Боља сарадња свих заинтересованих актера у Г.О. и ефикаснија имплементација мера и активности планираних ЛАП-ом	Комисија за РР	Лица задужена за родну равноправност у установама, институтцијама и ЈП, ОЦД	2023	Буџет Г.О., донаторска средства
Извештавање о резултатима имплементације ЛАП-а за РР	Одржана седница Већа на на којој се дискутује о примени ЛАП-а Одржана седница Скупштине на којој се дискутује о примени ЛАП-а Годишњи извештај доступан Проценат остварености планираних	Председница ГО, Веће и одборници информисани о резултатима примене ЛАП-а	Комисија за родну равноправност	Органи ГО, Савет за родну равноправност, служба за информисање и протокол	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.

		активности					
	Женска одборничка мрежа и Савет за родну равноправност доприносе промоцији и спровођењу активности ЛАП-а	Број састанака женске одборничке мреже посвећен спровођењу ЛАП-а, годишње Број предлога упућен Већу и/или Скупштини ГО Вождовац, годишње	Женска одборничка мрежа и Савет за родну равноправност имају активну улогу у промоцији родне равноправности и дају допринос ефикасном спровођењу ЛАП-а	Женска одборничка мрежа, Савет за родну равноправност	Комисија за родну равноправност, лице задужено за родну равноправност	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.
Промоција родне равноправности и ЛАП-а	Медијско представљање ГО Вождовац као Г.О. која придаје велики значај родној равноправности	Број медијских прилога Број медија	ГО Вождовац препозната као Г.О. која придаје велики значај родној равноправности	Г.О., председница ГО Вождовац, Комисија за родну равноправност, служба за информисање и протокол	Медији ОЦД	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Промоција ЛАП-а, планираних активности и постигнутих резултата у области родне	Број прилога/објава на интернету (друштвене мреже, сајт ГО)	Промењен начин на који се родна равноправност доживљава у ГО, а	Комисија за родну равноправност, служба за информисање и протокол	МЗ Установе, институције	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.

равноправности у Г.О. (онлине и уживо)	Број одржаних промотивних догађаја, годишње Број присутних, по полу	грађани и грађанке боље информисани о резултатима примене ЛАП-а		ОЦД Медији		
Инфо сесије у месним заједницама о активностима Г.О. на унапређењу родне равноправности	Број МЗ Број инфо сесија у МЗ Број присутних, по полу	Грађани и грађанке боље информисани о активностима Г.О. на унапређењу родне равноправности	Комисија за родну равноправност	МЗ ОЦД Медији Служба за информисање и протокол	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О.
Континуирано праћење спровођења локалног акционог плана кроз медије	Број медија Број медијских садржаја Начин на који су медији извештавали	Обезбеђена је већа видљивост теме родне равноправности, а грађани и грађанке су боље информисани о активностима Г.О. на унапређењу родне	Комисија за родну равноправност, лице задужено за родну равноправност, служба за информисање и протокол	МЗ Медији ОЦД	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.

			равноправности				
	Обележавање важних датума који су од значаја за родну равноправност и спровођење политике једнаких могућности	Израђен календар важних датума Број обележених датума, годишње Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	Подизање свести грађана и грађанки о важним датумима/догађајима за родну равноправност и спровођење политике једнаких могућности	Г.О., председница ГО, Комисија за родну равноправност, служба за информисање и протокол	Установе и институције у Г.О. КТРР ОЦД Медији	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Учешће ГО Вождовац у регионалним и националним иницијативама у вези са промовисањем и применом Европске повеље о родној	Број регионалних иницијатива годишње Број националних иницијатива годишње	ГО Вождовац даје активан допринос примени и промоцији Европске повеље о родној равноправности на	Г.О., председница ГО, Комисија за родну равноправност, служба за информисање и протокол	СКГО ОЦД Медији	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

	равноправности на локалном нивоу	Број медијских прилога	локалном нивоу				

ПОСЕБНИ ЦИЉ 2. Спровођење политике једнаких могућности и смањивање постојећих неједнакости између жена и мушкараца у (само)запошљавању, економским мерама и подстицајима, као и унапређење квалитета и доступности здравствене и социјалне заштите

Мере	**Активности**	**Индикатори**	**Очекивани резултати**	**Носиоци активности**	**Остали актери**	**Рок**	**Потребни ресурси**
Смањење неједнакости у (само)запошљавању, економским мерама и подстицајима	Испитивање потреба жена у вези са додатним обукама и образовањем у циљу (само)запошљавања	Урађена анализа	Г.О. информисана о потребама жена	Комисија за родну равноправност	ОЦД СКГО СИПРУ Експерти НСЗ	2023	Буџет Г.О., донаторска средства
	Организовање обука намењених женама, у односу на резултате испитивања потреба	Број обука Број полазница обука	Жене са територије Г.О. имају више знања и вештина за (само)запошљавање	Г.О. „НУ Светозар Марковић“	ОЦД Средње школе НСЗ	0д 2024. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

	Обезбедити средства за финансирање програма намењених економском оснаживању жена, посебно жена из вишеструко маргинализованих група	Износ обезбеђених средстава годишње Број жена које су добиле средства Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју жена које су добиле средства	Жене са територије Г.О., укључујући и жене из вишеструко маргинализованих група имају повећане шансе за економску независност	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељења за буџет и финансије, Канцеларија за младе	ОЦД	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Организовање основних информатичких обука	Број доступних обука годишње Број полазника, по полу	Младе жене и мушкарци са територије Г.О. имају побољшане информаричке вештине	Г.О., Комисија за родну равноправност, Канцеларија за младе „НУ Светозар Марковић“	НСЗ ОЦД МЗ	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Информисање о могућностима преквалификације и доквалификације	Број догађаја годишње Број учесника, по полу Удео учесника из вишеструко	Грађани и грађанке боље информисани о могућностима преквалифика	Г.О., Комисија за родну равноправност	НСЗ ОЦД Школе МЗ	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О.

		маргинализова них група у укупном броју учесника, по полу	ције и доквалифика ције, у циљу побољшања свог положаја				
	Информисање жена, посебно жена из вишеструко маргинализовани х група о могућностима покретања сопственог бизниса	Канцеларија за привреднике један дан месечно организује „отворена врата“ за жене Број жена које су информисане Удео жена из вишеструко маргинализова них група у укупном броју жена	Грађанкама обезбеђено информисање и подршка о могућностим а покретања сопственог бизниса	Г.О.	Канцелар ија за младе НСЗ ГЦ СР	Од 2023. континуи рано	Буџет Г.О.
	Подршка удруживању жена и започињању сопственог бизниса	Број организованих обука годишње Број новоформиран их привредних	Већа заступљеност предузетница у привредном животу	Г.О., Комисија за родну равноправност	НСЗ ОЦД	Од 2023. контину ирано	Буџет Г.О., донаторска средства

	друштава/предузетница годишње					
Промоција женског предузетништва	Број догађаја годишње Број предузетница које учествују Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	Већа присутност предузетница и женског предузетништва у Г.О. и њихова већа видљивост	Г.О., Комисија за родну равноправност, Клуб привредника, служба за информисање и протокол	Привредна комора Медији Струковна удружења Школе Медији	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
Расписивање јавних позива за жене носиоце пољопривредних газдинства за увођење нових технологија у пољопривредну производњу (органска производња, пластеници, цвећарство)	Број расписаних конкурса Број пријављених жена носилаца пољопривредних газдинстава по конкурсу Просечна висина одобрених средстава	Унапређење економског положаја жена носилаца пољопривредних газдинстава	Г.О., одељења за буџет и финасије и друштвене делатности	Комисија за родну равноправност Ресорна министарства (бригу о селу, пољопривреду) Градски секретаријати	Од 2024. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

	Испитивање потреба жена на селу о потребној подршци и неопходним подстицајима за останак на селу	Урађена анализа	Г.О. информисана о потребама жена на селу	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељења за буџет и финасије и друштвене делатности	КТРР ОЦД СИПРУ Експерти Ресорна министарства Градски секретаријати	2023	Буџет Г.О., донаторска средства
	Креирање посебних програма/мера који одговарају потребама живота на селу	Број креираних посебних мера/програма	Г.О. боље одговара на потребе жена на селу	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељења за буџет и финасије и друштвене делатности	ОЦД НСЗ Ресорна министарства Градски секретаријати	Од 2024. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
Унапређење квалитета и доступности здравствене	Информисање о доступној здравственој заштити,	Број догађаја годишње Број учесника	Грађани и грађанке боље информисани	Г.О., Комисија за родну равноправност	МЗ Дом здравља	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

заштите	посебно жена из вишеструко маргинализовани х група	догађаја, по полу Удео жена из вишеструко маргинализова них група у укупном броју учесника	о доступној здравственој заштити	Савет за здравство Скупштине ГО Вождовац	ОЦД		
	Подизање свести жена и мушкараца о важности превентивних прегледа и очувања општег и репродуктивног здравља (карцином дојке, карцином грлића материце, превенција – вакцинација)	Број трибина/догађа ја Број медијских прилога Израђени промо материјали Број учесника, по полу	Подигнута свест грађана и грађанки о важности превентивних прегледа и очувања општег и репродуктивн ог здравља	Г.О., Комисија за родну равноправнос т Савет за здравство Скупштине ГО Вождовац	ОЦД Медији Дом здравља МЗ	Од 2022. континуи рано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Информисање дечака и девојчица о сексуалном и репродуктивном здрављу и заштити, о ризицима и болестима	Број трибина/догађа ја Израђени промо материјали Број учесника,	Подигнут степен информисано сти дечака и девојчица о сексуалном и репродуктивн ом здрављу и заштити, о	Г.О., Комисија за родну равноправнос т Савет за здравство Скупштине ГО Вождовац	Дом здравља Канцелар ија за младе Основне школе	Од 2023. континуи рано	Буџет Г.О., донаторска средства

		по полу и узрасту	ризицима и болестима	Савет за образовање ГО Вождовац	Средње школе ОЦД		
	Организовање превентивних здравствених прегледа у насељеним местима	Број догађаја годишње Број урађених превентивних прегледа, по полу Удео особа из вишеструко маргинализованих друштвених група у укупном броју урађених превентивних прегледа, по полу	Унапређен приступ здравственој заштити грађана и грађанки у насељеним местима	Г.О., Комисија за родну равноправност Дом здравља Савет за здравство Скупштине ГО Вождовац	МЗ ОЦД Медији	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.
	Промоција здравих животних стилова (исхрана, редовни лекарски прегледи, спорт и рекреација)	Број догађаја годишње Број учесника, по полу Број медијских прилога	Подизање свести грађана и грађанки о важности здравих животних стилова	Г.О., Комисија за родну равноправност, служба за информисање и протокол	МЗ ОЦД Дом здравља Спортски клубови/с	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

					авези Медији		
Унапређење квалитета и доступности социјалне заштите	Информисање о доступној социјалној заштити, посебно жена из вишеструко маргинализованих група	Број догађаја годишње Број учесника догађаја, по полу Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју учесника	Грађани и грађанке боље информисани о доступној социјалној заштити	Г.О., Комисија за родну равноправност	МЗ ГЦ СР ОЦД Медији	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Родна анализа потреба за услугама социјалне заштите	Урађена родна анализа	Г.О. информисана о потребама жена и мушкараца за услугама социјалне заштите	Г.О., Комисија за родну равноправност, ГЦ СР	ОЦД СИПРУ СКГО МЗ Експерти	2023.	Буџет Г.О., донаторска средства
	Пилотирање нових услуга социјалне заштите, у односу на резултате родне анализе	Број нових услуга Број корисника нових услуга, по полу Задовољство	Побољшана доступност социјалне заштите грађанима и грађанкама	Г.О., Комисија за родну равноправност, ГЦ СР	ОЦД Други пружаоци услуга социјалне заштите	Од 2024. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

		корисника нових услуга, по полу					

ПОСЕБНИ ЦИЉ 3. Унапређење безбедности свих грађана, а посебно жена у заједници

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок	Потребни ресурси
Унапређење безбедности у заједници	Промоција локалног савета за безбедност	Број догађаја Број медијских прилога Број учесника, по полу	Повећана свест грађана и грађанки о значају питања безбедности у Г.О.	Г.О., Комисија за родну равноправност	МЗ ОЦД Медији	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.
	Умрежавање свих актера у локалној заједници који се баве питањима безбедности и родне равноправности	Број актера Број одржаних састанака годишње	Безбедност у Г.О. је један од приоритета	Г.О., Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност	ПУ/ПС Канцеларија за младе Локални штаб за ванредне ситуације ОЦД	2022	Буџет Г.О.

	Испитивање ставова грађана и грађанки о безбедности у Г.О.	Урађена анализа о безбедности у Г.О.	Г.О. информисана о безбедносним проблемима грађана и грађанки	Г.О., Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност	ОЦД Експерти	2023	Буџет Г.О., донаторска средства
	Израда плана за побољшање безбедности у Г.О., у односу на резултате испитивања ставова	Израђен план за побољшање безбедности у Г.О.	Г.О. боље одговара на безбедносне проблеме грађана и грађанки	Г.О., Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност	Установе, институције, ЈП ОЦД	2024	Буџет Г.О.
	Испитивање безбедности жена на раду у Г.О., установама, институцијама и ЈП	Урађена анализа о безбедности жена на раду	Г.О. боље информисана о безбедносним проблемима жена на раду	Г.О., Комисија за родну равноправност	Савет за безбедност Установе, институције, ЈП ОЦД	2023	Буџет Г.О., донаторска средства
	Промоција резултата истраживања о безбедности жена на раду	Број догађаја Број учесника, по полу Број предлога за побољшање безбедности жена на раду	Г.О. боље одговара на безбедносне проблеме жена на раду	Г.О., Комисија за родну равноправност	Савет за безбедност Установе, институције, ЈП ОЦД	2024	Буџет Г.О., донаторска средства
	Побољшање	Број	Побољшана	ЈКП „Јавно		Од 2022.	Буџет Г.О.

	уличне расвете у свим насељеним местима	замењених сијалица, годишње Број новопостављене расвете годишње Број МЗ у којима је побољшана улична расвета	безбедност кретања грађана и грађанки на целој територији Г.О.	осветљење“		континуирано	
Превенција насиља, посебно насиља према женама и девојчицама	Испитивање потреба за обезбеђивањем услуга за жртве насиља	Урађена анализа испитивања потреба	Г.О. боље информисана о потребама жртава насиља	Г.О., Комисија за родну равноправност, ГЦ СР	ОЦД Група за координацију и сарадњу Савет за безбедност Експерти	2023	Буџет Г.О., донаторска средства
	Израда плана за обезбеђивање услуга за жртве насиља, у односу на резултате испитивања потреба	Израђен план за обезбеђивање услуга за жртве насиља У план за обезбеђивање	Г.О. боље одговара на потребе жртава насиља	Г.О., Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност, ГЦ СР	ОЦД Група за координацију и сарадњу	2024	Буџет Г.О.

		услуга укључене потребе жртава из вишеструко дискриминисан их група					
	Организовање радионица са младима у циљу подизања свести о родно заснованом насиљу и безбедности	Број одржаних радионица годишње Број младих учесника, по полу	Младе жене и мушкарци имају повећану информисано ст о родно заснованом насиљу	Г.О., Комисија за родну равноправност , Савет за безбедност, Канцеларија за младе	ОЦД ПУ/ПС Основне и средње школе МЗ	Од 2023. континуи рано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Информисање грађана о родно заснованом насиљу и могућностима заштите, посебно у сеоским срединама	Број одржаних састанака Број учесника, по полу Број МЗ	Грађани и грађанке имају повећану информисано ст о родно заснованом насиљу и могућностим а заштите	Г.О., Комисија за родну равноправност , Савет за безбедност	ОЦД ПУ/ПС МЗ	Од 2023. континуи рано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Изградња капацитета локалних актера који се баве питањима родно заснованог	Број одржаних обука годишње Број учесника, по полу	Локални актери имају повећане капацитете за бављење питањима	Г.О., Комисија за родну равноправност , Савет за безбедност	КТРР ОЦД Група за координа	Од 2023. континуи рано	Буџет Г.О., донаторска средства

	насиља	Број институција/установа чији представници учествују на обукама	родно заснованог насиља		цију и сарадњу НСЗ Експерти		

ПОСЕБНИ ЦИЉ 4. Унапређење квалитета живота у ГО Вождовац, а посебно унапређење квалитета живота жена, укључујући жене из вишеструко дискриминисаних група

Мере	**Активности**	**Индикатори**	**Очекивани резултати**	**Носиоци активности**	**Остали актери**	**Рок**	**Потребни ресурси**
Повећање наталитета	Испитивање потреба жена у репродуктивном периоду у вези са подршом за рађање деце	Урађена анализа испитивања потреба	Г.О. информисана о потребама	Г.О., Комисија за родну равноправност Дом здравља	ОЦД КТРР Експерти Канцеларија за младе Ресорна министарства (брига о породици, здравље) Градски	2023	Буџет Г.О. и донаторска средства

					секретари јати		
	У односу на резултате испитивања потреба, пилотирање нових услуга или увођење других видова подршке	Број нових услуга Број корисника нових услуга, по полу Задовољство новоуведеним услугама, по полу	Г.О. боље одговара на потребе жена у репродуктивном периоду у вези са подршом за рађање деце	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељење за буџет и финансије, ГЦ СР	ОЦД СИПРУ Експерти Канцеларија за младе Ресорна министарства (брига о породици, здрављу, рад и запошљавање) Градски секретари јати	2025	Буџет Г.О. и донаторска средства
Повећање доступности културних	Установе културе креирају планове и програме у	Број културних програма,	Повећано учешће жена у креирању, и	Г.О., одељење за друштвене делатности,	Комисија за родну равноправ	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О.

садржаја	складу са потребама жена.	годишње Број жена које учествују у реализацији културних дешавања	реализацији јавних кутурних дешавања	установе културе	ност		
	Повећање броја културних садржаја у насељеним местима	Број културних дешавања у насељеним местима Број посетилаца, по полу	Повећано задовољство жена и мушкараца културном понудом	Г.О., одељење за друштвене делатности, установе културе	Комисија за родну равноправност МЗ Медији	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Повећање културних садржаја којима се промовише женски допринос у култури	Број културних дешавања којима се промовише женски допринос у култури Број посетилаца, по полу	Женски допринос култури и женско стваралаштво боље промовисано	Г.О., одељење за друштвене делатности, установе културе	Комисија за родну равноправност ОЦД Медији	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
Повећање доступности спортских активности и садржаја	Промоција важности спорта за девојчице	Број организованих догађаја Број учесника догађаја, по	Подигнута свест грађана и грађанки о важности бављења девојчица	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности	Спортски савез Спортски клубови	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.

		полу Број медијских прилога	спортом	СЦ Вождовац УВЦ Шумице	ОЦД Медији Ресорно министарство и градски секретаријат		
	Организовање спортских активности за девојчице у основним школама	Број основних школа Број спортова Број девојчица које учествују у спортским активностима	Повећана спортска активност девојчица, повећано разумевање девојчица о важности спорта	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности	Спортски савез Спортски клубови Основне школе Ресорно министарство и градски секретаријат	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства
	Организовање спортских активности за девојчице у средњим школама	Број средњих школа Број спортова Број девојчица које учествују у спортским	Повећана спортска активност девојчица, повећано разумевање девојчица о важности	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности СЦ Вождовац	Спортски савез Спортски клубови Средње школе	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

	активностима	спорта	УВЦ Шумице	Ресорно министарство и градски секретаријат		
Промоција спортских и рекреативних активности за особе са инвалидитетом, посебно девојчице и жене са инвалидитетом	Број организованих догађаја Удео учесника са инвалидитетом у укупном броју учесника Број учесника са инвалидитетом, по полу Број медијских прилога	Подигнута свест грађана и грађанки о важности бављења спортом за особе са инвалидитетом	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности СЦ Вождовац УВЦ Шумице Служба за протокол и информисање	Спортски савез Спортски клубови ОЦД Медији Ресорно министарство и градски секретаријат	Од 2023. континуирано	Буџет Г.О.
Промоција рекреације и рекреативног бављења спортом	Број организованих догађаја Број учесника догађаја, по полу Број медијских	Подигнута свест грађана и грађанки о важности рекреације и рекреативног бављења спортом	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности СЦ Вождовац	Спортски савез Спортски клубови ОЦД Медији	Од 2022. континуирано	Буџет Г.О.

		прилога		УВЦ Шумице Служба за протокол и информисање	МЗ Ресорно министарство и градски секретаријат		
	Равномерна расподела средстава мушким и женским спортским удружењима	Висина средстава намењена спортским клубовима и спортским удружењима Удео средстава додељен женским спортским клубовима и спортским удружењима	Повећање могућности за бављење женским спортом	Г.О., Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности СЦ Вождовац УВЦ Шумице,		Од 2023. континуирано	Буџет Г.О.
	Организовање женских спортских и рекреативних догађаја	Број догађаја годишње Број учесница догађаја	Популаризација бављења спортом и рекреацијом за жене	Г.О., одељење за спорт, одељење за буџет и финансије	Комисија за родну равноправност Спортски клубови ОЦД	Од 2024. континуирано	Буџет Г.О., донаторска средства

					Медији МЗ Ресорно министарство и градски секретаријат		

6. СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАП-а

Носиоци активности су локална управа и локалне институције (директни и индиректни буџетски корисници), као и локална удружења грађана и друге организације, у сарадњи и партнерству са локалном самоуправом. За праћење реализације активности дефинисаних ЛАП-ом, осим носилаца активности, надлежна је Комисија за родну равноправност ГО Вождовац. Комисија је уједно надлежна и за праћење остварености циљева ЛАП-а, на основу дефинисаних индикатора и за координацију других носилаца активности и сарадњу локалне управе са другим институцијама и организацијама. За праћење и евалуацију спровођења ЛАП-а, надлежна је Комисија за родну равноправност, која ће прибављати податке о спроведеним активностима од носилаца активности и која ће најмање једном годишње извештавати Општинско веће и председника/цу ГО о реализованим активностима, укључујући о постигнутим резултатима (по индикаторима), као и о изазовима у спровођењу активности. Комисија за родну равноправност ће за сваку годину имплементације ЛАП-а, почевши од 2022. припремити оперативни план, дефинисан у годишњем плану рада комисије, као и средства потребна из буџета града за реализацију активности ЛАП-а у одређеној години. Годишњи план рада Комисије за родну равноправност, укључујући оперативни план имплементације ЛАП-а, усвајаће Скупштина ГО Вождовац, најкасније у децембру текуће године за наредну годину. Почевши од 2022. године оперативни план ће бити припреман у октобру текуће године за наредну годину, у складу са буџетским календаром, како би се обезбедило правовремено планирање буџетских средстава. Локална самоуправа ГО Вождовац биће партнер у свим активностима које се спроводе и финансирају донаторским средствима и ставити на

располагање своје ресурсе у циљу спровођења активности. Годишњи извештај о реализацији ЛАП-а припрема Комисија за родну равноправност, а усваја га Скупштина ГО Вождовац, најкасније у децембру календарске године за коју се извештај подноси. Активности планиране ЛАП-ом подразумевају једнаке могућности за учешће припадника и припадница вишеструко маргинализованих група и тамо где то није посебно наглашено, односно, ЛАП се спроводи уз поштовање родне равноправности, забране дискриминације и једнаких могућности.

7. ОБЈАВЉИВАЊЕ И СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај план ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда“.

СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЖДОВАЦ
I Број: 020 - 62/2021 од 28. децембра 2021. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Др Слађан Тимотијевић,с.р.